

osce
HCNM

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN

KURİKULUM

UUR A 1.1.

Koordonat edildi:
Moldovanın Üretim Bakanını

Kaavilendi:
Moldovadan Evropa Pedagogların
Millet Birlii (ANTEM)

Gagauz hem romın dillerin paralel öğrenmesi için KURİKULUM

Uur A 1.1.

Kişinêu, 2016

811.135.1+811.512.165(073)

K 93

Moldovadan Evropa Pedagogların Millet Birlii (ANTEM), diil pravitelstvo, diil politika, gelirgetirmeyän organizaıyasıdır.

Vatandaşlık integrayıasını kolaylaştıran, kulturalı, halklı hem profesional, halklararasındakı saburluuna yardım edän, bir uygun lingvistika ortalı üüredän hem yaradan, bunnar **ANTEM**'in göreviydir.

Avtorlar:

Alexandra Barbăneagră, pedagogika bilimnerindä doktor, konferenıiar universitar

Sabina Corniciuc, filologiya bilimnerindä doktor, konferenıiar universitar

Anna Croitor, üüretim bilimnerindä master, gagauz dilindä üüredici, I-ci kategoriyası

Lucia Cucu, üüretim önetimdä master

Liuba Mocanu, pedagogika bilimnerindä doktor, konferenıiar universitar

Liuba Petrenco, pedagogika bilimnerindä doktor, konferenıiar universitar

Ana Stoletneaia, gagauz dili kefedrasında baş üüretmen, Komrat Devlet Universitedi

Ala Zavadschi, filologiya bilimnerindä doktor, konferenıiar universitar

Reıenzentlär:

Elena Cernei, üüretim bilimnerindä master, Üüretim Bakanını, bakan yardımcısı,

Angela Popovici, pedagogika bilimnerindä doktor, Üüretim Bakanını

Anna Novac, Gagauziyanın Üüretmäk Müdürlüü, uşak başçaların bölümünün baş uzmanı

Evghenia Ianciglo, Gagauziyanın Genel Müdürlüü, gagauz dilindä baş uzman, pedagogika bilimindä magistr

Korektor: Maria Mavrodi, Gagauziyanın *M. V. Maruneviç* Bilim-araştırma Merkezi, bilim araştırmacı.

Descrierea CIP a Camerei Naıionale a Cărıii

Kurikulum gagauz hem romın dillerin paralel üürenmesi için : [în vol.] / Alexandra Barbăneagră, Sabina Corniciuc, Anna Croitor [et. al.] ; Moldovadan Evropa Pedagogların Millet Birlii (ANTEM). – Chişinău : Grafic Design, 2016 – ISBN 978-9975-3063-6-2.

Uur A 1.1. – 2016. – 40 p. – Bibliogr.: p. 33 (21 tit.). – Apare cu sprijinul financiar al Guvernului Olandei și al Înaltului Comisariat pentru Minorităıi Naı. al OSCE. – ISBN 978-9975-3063-7-9.

811.135.1+811.512.165(073)

K 93

Copyright © ANTEM, 2016

Toate drepturile rezervate.

ANTEM Gagauziya Üüretim Bakannına, uşak başçasında müdürlerinä, romın hem gaguz dilindä üüredicilerinä şükür eder, ki kendi tekliflerinnän yardımcı oldular iileştirmää romın hem gaguz dillerin paralel üürenilmesi için verili Kurikulumu.

S. Podsohina, Gagauziyanın üüretmek müdürlüün, uşak başçaların bölümünün uzmanı, **N. Cîvirjic**, Ceadır-Lunga üüretim müdürlüü, baş uzman, **L. Davidoglo**, metodist

M. Calac, Comrat, 4-cü uşak başçasında müdür, **S. Grîu**, Congaz, 1-ci uşak başçasında müdür, **N. Hadji**, Vulcanesti, 1-ci uşak başçasında müdür, **M. Orlova**, Kişinêu, 99-cu uşak başçasında müdür, **L. Leamzina**, Vulcanesti, 7-ci uşak başçasında müdür **E. Ormanji**, Ceadır-Lunga, 8-ci uşak başçasında müdür, **Panaitova Anna**, Comrat, 7-ci cü uşak başçasında müdür, **N. Petiș**, Ceadır-Lunga, 7-ci uşak başçasında müdür, **G. Pilici**, Ceadır-Lunga, 1-ci uşak başçasında müdür, **N. Stoianova**, Beşgöz, uşak başçasında müdür, **V. Şpatakovskaia**, Ceadır-Lunga, 5-ci uşak başçasında müdür

Romın dilindä üüredicilär: **O. Albertean**, **L. Bacu**, **P. Cealîcu**, **V. Cheleş**, **V. Dimitroglo**, **L. Ostaș**, **O. Stoianova**, **S. Telpiz**, **E. Tulba**

Gagauz dilindä üüredicilär: **A. Arabaji**, **L. Barladean**, **E. Celac**, **F. Diuvenji**, **A. Filioglo**, **E. Glavceva**, **O. Patraman**, **A. Stefoglo**

Bu kurikulum Moldovanın Millet Azannıkları için Dil Üüretmesi Programasının içindä basıldı, ANTEM'in tarafından uygulandı.

Bu basıma Olanda Pravitelstvosunun hem Millet Azannıkların Üüsek Komisarı OSCE tarafından finans yardımı verildi.

İÇİNDEKİLÄR

ÖNSÖZ	5
I. KOMPETENÇİYALAR HEM ÇIKIŞLAR	7
II. TERBİETMÄK İÇİNDEKİLERİN YAKLAŞIK PROEKTLERİ	12
III. METODOLOGİYA KOLAYLIKLARI	25
IV. NOTALAMAK/KANTARLAMAK KOLAYLIKLARI	28
V. BİBLİOGRAFIYA	32
VI. EKLENTİLÄR	33
Eklenti 1. Leksika minimumu.....	33
Eklenti 2. Sözleşmäk modelleri/örnekleri	35
Eklenti 3. Rejimä görä çalışmalarda/zanaatlarda aazdan hem didaktika çalışmaların modellerinin oluşturulması	36
Eklenti 4. Dinamika aralıklarında kullanılan şiirlär, oyunnar, türkülär.....	39

ÖNSÖZ

Gagauz hem romin dillerinin paralel üürenilmesi uşak başçalarında temellener ona, ki uşaklar 5-6/7 yaşında en ii, ilin hem çabuk üürenerlär, eni informaşıyayı kabul ederlär (annêêrlar), onnarın psihikası taa duygulu olêr.

Bu etapta:

- geliştiriler uşaan bilgileri dolay için, kaavileştiriler beçermekleri yaşına görä;
- kurulêr hem ilerlener intelektual, emoşıya, kef istediklerin proşesleri hem uşaan türlü personal kaliteleri;
- üüreniler hepsicii bilmäk meraklıından;
- zenginnener sözlüü, taa üüsek uura kalkêr lafların dooru sölenmesi h.b.

Gagauz dilinin başarılı üürenilmesi sıkı küçük uşaan psihika durumuna baalı: period, açan sözleşmäk kurulêr, işliklän doluşêr, açan, düş gibi resimni, hem duygulandıran (pozitiv yada negativ informaşıya) kolay aklında tutulêr; uşaan dış yaşaması sa en geniştir, o kolay konkret momentlerdän abstrakt momentlerä geğer h.b. Konkret tarafından bu kurikum bellieder ana-bobaların önemli rolünü terbiyetmäk proşesinde, romin hem gagauz dillerinin üürenilmesinde hem türlü didaktika oyunlarında. Ana-bobalar, bir taraftan üürenmäk proşesinde subyekt rolünü oynêêrlar, başka taraftan üüredicilerä neetlerin başarılı olması için yardımcı olêrlar.

Kurikulumda açıklanmış didaktika karakterinde sınışlar uşakların yaş uurlarını esaba alêrlar.

Kurikulumda verili üüretmäk için sınışların tipleri: yaşamanın real situaşıyalarına baalı çalışmaklar, oyunlar, uşakların personal kalitelerini ilerletmäk için çalışmaklar. Aktiv, plannanmış, sistemalı hem metodika karakterinde üürenmäk sınışları didaktika kadraların yardımınnan başarılıêr.

Sınışlar yaşamanın real situaşıyalarına, iki yada taa çok diştiplina arası yada sade bir diştiplina laüzim baalı olsunnar. Bu sınışlar tamannanêrlar uşakların yardımınnan türlü kurikulumun tarafından plannanılmış proektlerinde, bir konkret grupanın yaş uurlarını hem zorlarını, intereslerini esaba alıp.

Didaktika oyunların hem sınışların seğılmesinde uşaklar kendileri dâ pay alêrlar. Didaktika oyunları hem verili sınışlar uşakları soşial yaşamasına ilin girdirmää yardımcı olêrlar, terbiyeler, ki istesinnär yaşamanın (angısında pay alêr onnar) fizika, soşial hem kultura tarafını matematikayı, sözleşmeyi, aazdan sözleşmeyi bilmää, annamaa. Bölä oyunlar hem sınışlar realize edilerlär küçük grupalarda, ikişär uşaan arasında yada individual işlerinde.

Gagauz hem romin dillerinin paralel üürenmesinde kurikulumun neeti buydur:

- kompetenşıyaların kurulması, angıları düzgünnenerlär gagauz hem romin dillerinin paralel üürenmäk proşesinde, uşak başçalarında rus dilinde terbiyedilän uşaklar için;
- üüretmäk-terbiyetmäk proşesinin içindekilinin belliedilmesi;
- temaların vakıda görä bölünmesi;
- gagauz hem romin dilinin paralel üürenmesinin birkaç metodolojiya aspektinin açıklanması h.b..

Üüredicilerin çalışması taa başarılı olsun deyni, kurikulumda gagauz hem romin dillerin üüretmäk-üürenmäk-kantarlamak proşesi detallerin yardımınnan açıklanêr.

Gagauz hem romin dillerin üüretmök sınışları 6 aya deyni hazırlandılar (60 saat), angılarından raşional dilin praktikası için 50 saat; tekrarlamak için - 10 saat. Toplam 30 saat proektlenecek, onnarın arasından analar-bobalar hem uşaklar barabar alışmakları için - 12 saat verilecek hem temaları taa derindän annamak için 6 saat.

Kurikulumun terbietmök içindekilii tematika bölümnerindän hem sözleşmök elementlerindän kurulu. Gagauz dilini üürenmök için teklif ediler türlü temalar, angıları subtemalara (küçük temalara) bölüneceklär: ***Hoş geldiniz uşak başçasına!, Benim ayläm, İnsanın yaşaması, Benim evim, İmeklär, Meyvalar hem zarzavatlar, İnsanın dostları, Transport, Adetlär hem tradişiyalar, Benim ana topraam.***

Üürenilmiş dilleri uşak başçasında efektif kullanması için leksikanın minimumu läözım olsun. Leksikanın minimumuma girer *200-250 laf*, angıları uyêrlar **A1.1** etapına hem temel leksikayı kurêrlar, modern yaşamanın situaşiyalarında pay alêrlar.

Terbietmenin içindekiliini proektlemök – kurikulumun önemli bir elementiydir. Tematika hem sözleşmök birciklerindän kaarä, kurikulumda komunikativ motivleri/sözleşmök modelleri açıklanêr. Onnarı uşaklar didaktika sınışlarında läözım üürensinnär hem tamannasınnar. Herbir subtemaya deyni kurikulum üürenmök-kantarlamak sınışlarını seçer, angıları yardımcı olur uşaklara üürenilmiş derstä leksika birciklerini, komunikativ motivlerini, lingvistika fenomenlerini taa kolay aklında tutmaa.

Kurikulum birliktä tamannanan didaktika sınışlarına çok merak eder, bunnar hem uşaklarlan, hem ana-bobalarlan birliktä realize edilerlär: şiirlerin üürenilmesi, saymaklar, didaktika sınışları hem oynnarı h.b.

Çünkü üüretmök proęesindä türlü şartlar urgulanêrlar, angılarını üüredicilär läözım esaba alsınnar, kurikulum detallerin yardımınnan gagauz hem romin dillerinin paralel üürenmesinin metodologiya aspektlerini hem kurulmuş kompetenşiyalarını yazdırêr.

İi başarılar!

I. KOMPETENİYALAR HEM ÇIKIŞLAR

Kursun speşifika kompeteniyaları:

- Türlü sözleşmök situatıyalarında aazdan inforaşıyayı (haberi) kabul etmök.
- Sözlerdä, cümlelerdä, tekstlerdä tek sesleri, grupada sesleri tanımak, sölemök.
- Lingvistika fenomennerinnän, angıları aazdan sözleşmök konstruktıyalarının temelini kurêrlar, tanıştırmak.
- Sözleşmök momentlerinin türlü konuşmak situatıyalarında tamannanması, gagauz dilinin literatūra normalarını kullanarak.
- Kendi sözleşmök modelini nişannarlan (elementlärlän) yada onnarsız hazırlamak.
- Ürenecek dilindä konuşan halkın tradişiyalarinnan tanıştırmak.

Uur A 1.1. Başlantısı / açıklamak

	Sözleşmök kompeteniyaları	Ürenmök hem kantarlamak sınışları
İşidilmiş annamaa	<ul style="list-style-type: none"> • gagauz dilindä ayırı hem teksttä, tek hem grupada sesleri tanımak; • aazdan lafetmektä eni leksika birciklerini sözlerdä hem da cümlelerdä tanımak; • tek sesleri, grupada sesleri hem işidilmiş lafları tekrarlamak; • işidilmiş inforaşıyanın (haberın) içindekiliini verili resimnän denkleştirmök; • işidilmiş lafları belli edili sıralıına görä sistemaya koymak; • inforaşıyaları (haberleri) verili istediklerä görä (data, ad, personaj, iş h.b.) ayırmak; • çeşitli tiptä düzülü işidilmiş inforaşıyayı (haberi) derindän annamak; • işidilmiş teksti ürenmök dilindä elementlerin yardımınnan yada onnarsız enidän kurmak (vosproizvoditi); • işidilmiş tekstin içindekiliini ana dilindä enidän kurmak (vosproizvoditi); • soruşları kabul etmök/annamak hem adekvat cuvapları düzmök; • didaktika kadraların inforaşıyalarını zanaatların düzülməsi hem geçirilmesi için dooru anamak. 	<p><i>Sınışlar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kimi tek sesleri, grupada sesleri, eni leksika birciklerini tanımaa; • sesleri, grupada sesleri, lafları hem cümleleri dooru sölemää; • işidilmiş inforaşıyanın (haberın) içindekiliini belli edili resimnän baalaştırmaa; • lafları istenilän kriteriyalara görä ayırmaa; • koyulu davalara görä lafları (sözleri) sıralamaa/ayırmaa; • resinmeri, işidilmiş lafları belli edili kriteriyalara görä erleştirmää (koymaa); • temaya görä resimneri ayırmaa; • işidilmiş tekstin içindekiliini annamaa; • benzeyän/benzämeyän işidilmiş haberi verili örnää görä belli etrmää haliz/yalan, dooru/diil doru; • tanıdı eni leksikayı hem inforaşıyayı (haberi) kontrol etmää; • eni leksikanın birciklerini bilmää; • verili bilgilerin kimi özelliklerini tanımaa; • içindekiliini annamak için kurulu soruşlara cuvap vermää; • obyektin temelini yada detallarını tanımaa; • verili elementlerin yardımınnan (resim, plan) tekstin içindekiliini enidän kurmaa;

		<ul style="list-style-type: none">• gagauz dilinin topikasını kullanarak, inforaııyanın (haberın) içindekiliinä görä cuvabı vermää (toplamaa);• kimi olayları (personajı, obyektı) işidilmiştä tanımaa;• işidilmiş inforaııyanın (haberın) içindekiliini geneldän annamaa;• işidilmiş inforaııyayı (haberı) türlü elementlerin yardımınnan ana dilindä enidän kurmaa (vosprobvoditi);• didaktika kadroların instruktıialarını zanaatların düzülmesi hem geçirilmesi için dooru anamaa.
Sözleşmektä pay almaa	<ul style="list-style-type: none">• lafetmäk modelini literatūra uurunda enidän kurmak (vosproizvoditi);• bir modeli eni inforaııyaylan (haberlän) doldurmak;• örnää görä bir dialog kurmak;• dialogları dooru (kurmaa, desteklemää, bitirmää) maasuz dialog için klışeleri kullanmak;• ürenilmiş lafları kullanarak, bir kısa dialog kurmaa alışmak;• grupalı oynunarda ştenkada, yada yaşamaktan olaylarda pay almak;	<ul style="list-style-type: none">• sözleşmäk modellerini becermää kurmaa: (paralel verili tekstlerdä toplamaa, tamannamaa, devam etmää, bişey eklemää);• intonaııyayı dooru ayırmaa hem kullanmaa;• modeli pas cu pas (adım-adım) (neredä? nezaman? kiminnän h.b.) elementlerin yardımınnan yada onnarsız ilerletmää;• bilinir sınışları (kurmaa, tamannamaa, ayırmaa, belli etmää h.b.) becermää yapmaa;• bir modelä (analoga) görä leksikayı tekrarlamaa;• inforaııyayı (haberı) lafin yardımınnan enidän kurmaa;• eni leksika birciklerinnän cümleleri kurmaa;• sözleşmäk modelini becermää doorutmaa;• çeşitli tiptä replikalaran dialogu tamannamaa;• eni sebeplen, personajlan, olaylan h.b. düzülü/doldurulu dialoglarlan tanıştırmää;• elementlerin (orientlerin) yardımınnan dialogu desteklemää (verili başlantısına/sonuna görä, resimä hem belliedili başına görä h.b.);• resimin aspektlerini anamak için, becermää soruşları kurmaa;• bir situaııyayı becermää uydurmaa;• grupalarda becermää konuşmaa.

Dooru aazdan sözleşmeyi devam etmää	<ul style="list-style-type: none"> • gagauz dilinin ayrı yada birleşik speţifika seslerini dooru söylemek; • iki dili paralel öğrenmekte lafetmek modelini kullanmak; • türlü sözleşmek situatıyasında kendi sözlüünde dooru kullanmak: birleştirmää sözleri, cümleleri/deyimneri, tekstleri h.b.; • sözleri (lafı) frazalarda hem cümlelerde dooru kullanmak; • sadä fikiri bir küçük tekstä toplamak; • verili orientirlän yada onsuz (soruşlar, resim, obyekt) bir resim yazdırmak; • bir personaja karakteristika yapmak (geneldän, detallı); • aazdan bir predmeti analogiyaya göre yazdırmak (forması, büyüklüü, ölçüsü); • bir kısa tekst, türkü, şiir, fraza h.b. aklında tutmak; • bir kısa şiir duygulu ezbere söylemek; • bir türkü çalmak; • işidilmiş annatmadan, masaldan bir fragment annatmak. 	<ul style="list-style-type: none"> • tek, grupada, ayrı yada başkalarinnan tertipli (düzülü) sesleri dooru söylemää; • lafında sözleşmek modellerini çeşitli tekstlerde dolu kullanmaa; • tanınmış sözleşmek modelini eni leksikayı sözünde kullanmaa; • verili orientirlän yada onsuz bir obyekt yazdırmak; • personajlara karakteristika yapmaa (geneldän, detallı); • bir faktı, personajı/kişiyi h.b. bilmää kantarlamaa; • resimnerin, tabiatın (naturanın) olaylarının, hayvannarın, personajların/ kişilerin özelliklerini bilmää ayırmaa; • bir kısa şiir aklında tutmaa hem duygulu ezbere söylemää; • bir türkü çalmak; • bir fragment işidilmiş annatmadan, masaldan tekrarlamaa, annatmaa.
--	--	--

Saatlara göre temaları paylaştırmak

- Grupa: büyük gruba 5-6/7 yaş
- Zamanın uzunluğu : 6 ay
- Saatların sayısı: 60 saat
- Saatların sayısı aftada: 3 saat gagauz dili

Saatlara göre temaları yaklaşık paylaştırmak	Temalar/Birciklär	Saatların sayısı
Saatların toplam sayısı – 60 saat Dilin raşional praktika zamanı – 50 saat Tekrarlamak hem kantarlamak – 10 saat;	1. Länka hem Niku uşak başçasında	8 saat
	2. Benim ayläm	6 saat
	3. Benim evim	8 saat
	4. Nekadar datlı meyvalar hem zarzavatlar	6 saat
	5. Nekadar çok hayvan	6 saat
	6. Günün sıralı	8 saat
	7. Ana tarafım	8 saat

*Analarlan-bobalarlan didaktika sınışları – 12 saat

*Analarlan-bobalarlan - uşaklarlan didaktika sınışları – 12 saat

*Lingvistika hem kultura düşünmeyä daalmaa – 6 saat

NOTA: *Temel öğretmek çalışmasına deyni, teklif edilän saatlar

TERBİETMÄK İÇİNDEKİLERİ

KOMUNİKATİV İÇİNDEKİLERİ	LİNGVİSTİKA İÇİNDEKİLERİ
TEMATİKA	SÖZ KULLANMASININ ELEMENTLERİ
<p>• <i>Leksika mininunu (bak eklenti nr.1)</i></p> <p>1. Länka hem Niku uşak başçasında</p> <p>1.1 <i>Seläm!</i></p> <p>1.2 <i>Bän hem benim dostlarım</i></p> <p>1.3 <i>Uşak başçasında</i></p> <p>1.4 <i>Ya, nekadar çok oyuncak !</i></p> <p>1.5 <i>Benim sevgili oyuncaklarım</i></p> <p>1.6 <i>Hadi oynayalım!</i></p> <p>1.7 <i>Çok yıllara!</i></p> <p>1.8 <i>Şennenmäk kıpımnarı (minutları)</i></p> <p>2. Benim ayläm</p> <p>2.1 <i>Bän, anam, bobam, dädum hem babum</i></p> <p>2.2 <i>Bir gözäl aylä</i></p> <p>2.3 <i>Kim ne yapêr ayledä</i></p> <p>2.4 <i>Benim mamum üüredici</i></p> <p>2.5 <i>Neredä işleerlär anam hem bobam ?</i></p> <p>2.6 <i>Onnar, kimi severim</i></p> <p>3. Benim evim</p> <p>3.1 <i>Ev, neredä yaşêirim</i></p> <p>3.2 <i>Benim odam (içerim)</i></p> <p>3.3 <i>Kufnedä/mutfakta</i></p> <p>3.4 <i>Masaya imekleri koyêrız</i></p> <p>3.5 <i>Ne datlı buka</i></p> <p>3.6 <i>Bereketli olsun</i></p> <p>3.7 <i>Kim gelir musaafirlä?</i></p> <p>3.8 <i>Evdä</i></p>	<p>Bu vakıta en önemlisi işidilmiş informaşıyayı üüretmää annamaa, uşaklarda sözleşmäk kompetenşıyasını ilerletmää.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sözleşmäk modelleri</i> • <i>Raşional praktika sözleşmektä</i> <p>Leksika minimumu. Üüretmää 250-3000 laf, deyimneri, söz becermeklerini hem sınışların ilerlemesini verili temalara görä. (Eklenti 1)</p> <p>Sözleşmäk modelleri/örnekleri. (Eklenti 2)</p> <p>Fonetika hem orfoepiya</p> <p>a) kaaviletmää uşakların becermeklerini üürenmäk (gagauz) dilinin tek seslerini, grupada sesleri dooru sölemää hem kullanmaa:</p> <p>uzun vokallar: aa, oo, uu, üü;</p> <p>kalın vokallar: a, o, u, ı, ê;</p> <p>incä vokallar: ö, ä, ü, i, e;</p> <p>çiftli konsonnar: d-t, v-f, b-p, z-s;</p> <p>konsonnar: b, t, d, g, k, v, ,m, n, l, t;</p> <p>ses birleşmeleri: de, di, dö, dü, ya, ye, yê;</p> <p>ard laflar: -lan, län, - dan, -dän;</p> <p>afikslär: da, dä, h.b.</p> <p>b) üüretmää dooru urgulamaa lafları intonaşıyanın yardımınnan.</p>

<p>4. Nekadar datlı meyvalar hem zarzavatlar</p> <p>4.1 <i>Meyvalıkta (meyva başçasında)</i></p> <p>4.2 <i>Nekadar datlı meyvalar!</i></p> <p>4.3 <i>Zarzavatlıkta (zarzavat başçasında)</i></p> <p>4.4 <i>Zarzavattan salata hazırlêêrız</i></p> <p>4.5 <i>Pazara gideriz</i></p> <p>4.6 <i>İyeriz saalıkı</i></p> <p>5. Nekadar çok hayvan</p> <p>5.1 <i>Babuda/manidä musaafirliktä</i></p> <p>5.2 <i>Babunun/maninin aulunda</i></p> <p>5.3 <i>Kim yaşêêr daada?</i></p> <p>5.4 <i>Ŧirka gideriz</i></p> <p>5.5 <i>Benim dostum Mimi</i></p> <p>5.6 <i>Büük hem küçük hayvannar</i></p> <p>6. Günün sıralı</p> <p>6.1 <i>Ne yapêrız sabaalen?</i></p> <p>6.2 <i>Saalıkı olmaa isteerim</i></p> <p>6.3 <i>Senin nerän acıyêr?</i></p> <p>6.4 <i>Musaafirläê gideriz</i></p> <p>6.5 <i>Nekadar gözäl rubalar</i></p> <p>6.6 <i>Temizleyelim</i></p> <p>6.7 <i>Dinnenmäk/taatil zamanında nereyi gidecez?</i></p> <p>6.8 <i>Gün-gündän sabaadan avşamadan</i></p> <p>7. Ana tarafım</p> <p>7.1 <i>Devlet, neredä bän yaşêêrim</i></p> <p>7.2 <i>Benim küüyüm/kasabam</i></p> <p>7.3 <i>Yortuları beklemäk (kış yortuları)</i></p> <p>7.4 <i>Kolada gezeriz</i></p> <p>7.5 <i>İlkyaz gelir!</i></p> <p>7.6 <i>Senin günün, mamucuum!</i></p> <p>7.7 <i>Moldova benim vatanım, Gagauziya – ana tarafım</i></p>	<p>Gramatika (sözleşmäk modelleri)</p> <p>Morfologiya Gramatika kategoriyaları, angıları leksika praktikasında yardımcı olabilirler. Sözleşmektä önemli işlikler. Zaman, üz, sayı. <i>İşlikler</i>: olmaa, istemää... Oluşluk çalımı şindiki zaman, geçmiş zaman hem da gelecek zaman. İsteyişlik çalımı şindiki zaman. <i>Adlık</i>. Sayı. Hallar. <i>Aderlik</i>. Üz aderlikler. Hatırlık aderlikler. Gösterici aderlikler. <i>Sayılık</i>. Sıra sayılıkları hem sayı sayılıkları. <i>Nışannık</i>. Nışannıkların adlıklarlan barabar kullanılması. <i>İşhallık</i>. İşhallık eri, vakıdı hem üzü gösterän. <i>Ardlaflar, Baalayıcılar</i> <i>Duygucular</i>. Duygucuların yardımı lafetmektä.</p> <p>Sintaksis Cümlä. Sadä hem katlı cümleler.</p>
---	--

II. TERBİETMÄK İÇİNDEKİLERİN YAKLAŞIK PROEKTLERİ

Tema/bircik Temalar subtemalar	Sözlük	Lingvistika örnekleri	Sözleşmâk/lafetmâk örnekleri	Üreetmâk hem kantarlamak sınışları	Didaktika işleri uşaklara hem ana-bobalara
1. Länka hem Niku uşak başçasında 1.1. Seläm!	Länka Niku Güneş Sabaa Gün Avşam Gecä	Seslär: [h], [z] (lafın başlantısında, ortasında h.b.)	- Sabaa hayır olsun. - Zaman hayır olsun . - Avşam hayır olsun. - Kal saalicaklan. - İ gecelär.	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Sınış: <i>Üreeneriz selemneşmää;</i> • Didaktika oyunu: <i>Tanı kim hem ne söleer;</i> • Çiftlerdä iş: <i>Modelä görä kurun dialog;</i> • Şiir: <i>Sabaa hayır olsun!</i>	• Dialogları kurmak: <i>Nicä hem ne zaman selemneşeriz!</i> • Sınış: <i>Bakın resimä da selemnäşin.</i> • Sınış: <i>Resimä görä kurun dialog.</i> • Türkü: <i>Sabaa hayır olsun!</i>
1.2. Bän hem benim dostlarım	çocuk, kızçaaz, köpek kedi, kirpi, tavşam, sıncap Bän (sän, o) Da - dooru Yok- diil Olmaa	Ses: [a] Adlıkların küçüldek formasını kurmaa: Çocuk- <i>çocucak</i> Kız-kızçaaz Soruş aderlikleri <i>kim? ne ?</i> İşlik <i>olmaa</i> şin.zam. I sayı , oluş. çal.	- Sän kimsin? - Bän Länka - Kim o?/ Kim o?/ - O Länka. O Niku. - Sän kimsin, Niku? - Bän çocucak. - Sän kimsin, Länka? - Bän kızçaaz. - Milka kimdir ? - O bir köpecik.	• Fonetika sınışı: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Sınış: <i>Sorun hem cuvap verin.</i> • Çiftlerdä iş: <i>Tanıştırın kendinizlän, dostlarınızlan;</i> • Didaktika oyunu: <i>Sesläyin cümleleri da kaldırın kartoçkaları, neredä gösterili cuvap «Dooru», yada «Diil dooru», resimnerä görä ;</i> • Resim sergisi: <i>Länkanın dostları. Länkanın bir dostunu resimnäyin. Annadın resim için ;</i> • Şiir: <i>Hadi tanışalı ;</i> • Türkü: <i>Kulicik çancaazlan muz. Fusu, laf. M.Kösä.</i>	• Sınış: <i>Sesläyin da uygun resimneri ayırın;</i> • Sınış: <i>Ştenka dialoga düzün Hadi tanışalım;</i> • Didaktika oyunu (kartoçkalarlan): <i>Soruş-cuvap fotolara/resimnerä görä :Bu kim ? Bu ne ?</i> • Sınış: <i>Çizgileri ekläyin da göreceniz kim o hem ne o ;</i> • Resim: <i>Bu bän;</i> • Şiiri tekrarlamak: <i>Tanışmak</i> • Türkü : <i>Kulicik çancaazlan muz. Fusu, laf. M.Kösä.</i>
1.3. Uşak başçasında	uşak başçası, terbiedici, uşak, türkü, şiir Evä Biz, siz, onnar	Vokallar: [u], [ü] Soruş aderlikleri: <i>Neredä/nända?</i> Üz aderlii : <i>biz</i> İşlik <i>olmaa</i> şin.zam. çok.s. oluş.çal. inkärl.	- Uşak başçasında kim var? - Çap (sıncap) uşak başçasında var. - Biz uşak başçasında varız. - Uşak başçasında uşaklar bulunêrlar. - Kedicik uşak başçasında var mı? - Kedicik uşak başçasında yok. - Kedicik evdä. - Sän neredäysin? - Bän uşak başçasındayım - Länka neredä ? (neredä bulunêr? - Länka uşak başçasında. - Niku büyük çocuk. - Länka küçük kızçaaz.	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Sınış: <i>Bakın resimä. Söläyin kim hem neredä bulunêr;</i> • Dialog. <i>Sorun hem cuvap verin (söläyin) ;</i> • Sesläyin hem tekrarlayın şiiri: <i>Terbiediciyka</i> Gr. Vieru (çevirdi N. Baboglu); • Türkü: <i>Sülücäk, sülücäk muz. hem laf. D. Tanasoglu;</i> • Masal. <i>Sesläyin masalı da soruşlara cuvap verin.</i>	• Didaktika oyunu: <i>«Dooru» yada «Diil dooru».</i> • Sesläyin cümleleri da kaldırın kartoçkaları, neredä gösterili cuvap <i>«Dooru», yada «Diil dooru», resimnerä görä;</i> • Didaktika oyunu: <i>Saklı obyektlär. Bul neredä?</i> • Tekrarlamak: <i>Sülücäk, sülücäk muz. hem laf. D. Tanasoglu</i> • Ştenalayın masalı.

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

1.4. Ya, nekadar çok oyuncak !	oyuncak, kukla, ayı, kub, maşına, uçak, top büük, küçük bir, çok olmaa, var.	Seslär: [c], [ç] Adlık hem nişannık Soruşaderlii: <i>nicä?</i> İşlik: <i>var</i> şin.zam. izin çal.	- Sendä ne var?/ Nicä oyuncak var? - Bendä var bir oyuncak. - Bendä var bir ayı. - Sendä var mı...? - Da, bendä var bir.... - Bendä yok - Oyuncak nesoy? - Oyuncak büük. - Sendä var mı bir tren ? - Da, bendä var bir tren. - Bendä yok tren. - Onda ne var? - Onda var/yok bir.... - Onda var/yok bir ayı.	• Tekrarlayın: <i>taka-taka-taka öter traka</i> • Didaktika oyunu: <i>Semafor</i> . Sesläyin lafları. Kaldırın kırmızı kartockaları, acan resimdä göreceyniz <i>BİR</i> oyuncak, eşil kartockayı da, acan resimdä göreceyniz <i>ÇOK</i> oyuncak. • Sınış: <i>Bakin da söläyin. Yazdırın oyuncaa. Nicä/Ne türlü ?</i> • Didaktika oyunu: <i>Bendä var bir..., ama onda var çok....</i> • Resimnäyin hem boyayın: <i>Birleştirin çizicikleri da görünsün oyuncak. Söläyin ne oldu?</i> • Şiir: « <i>Hop-top... »</i> T.Marinoglu	• Didaktika oyunu: <i>Söläyin birliktä (horom) ne var kartoçkalarda;</i> • Sınış: <i>Bakin resimnerä. Söläyin kimdä ne var;</i> • Ştenalayın dialogu: <i>Sendä var mı bir...?</i> • Oyun: <i>Oyuncak tükenindä;</i> • Oyun: <i>Trencäöz türlü renktä oyuncakları taşıyêr (alıp ellerinä birêr oyuncak, uşaklar dizilerlär);</i> • Sınış: <i>Sesläyin hem boyayın;</i> • Şiir: <i>Bir oyuncak için</i> • Tekrarlamaa türküyü : <i>Kulicik çancaazlan muz. Fusu, laf. M.Kösä.</i>
1.5. Benim sevgili oyuncaam	biyaz, kırmızı, eşil, maavi, sarı, mor, kara	Seslär: [s], [ş] Adlıklar hem nişannıklar onnarın barabar kullanılması	- Şişiriga kırmızı. - Topçaaz sarı. - Ayı mor. - Top nesoy? - Top büük, küçük. - Top kırmızı.	• Fonetika uurunda sınışlar : <i>Uçak nicä uuldêêr yukarı uçaarkan, e, nicä soluk çıkêr (boşalêr) şişirigä h.b.</i> • Oyun: <i>Benim oyuncaklarım;</i> • Resimneeriz/boyêêrız: <i>Benim sevgili oyuncaam;</i> • Şiir: <i>Oyuncaklar</i> T.Marinoglu • Sesläyin masalı: <i>Bölä var mı nicä olsun?</i>	• Fonetika sınışı: <i>Sesleeriz hem birliktä (horom) tekrarläêrız;</i> • Ştenalayın dialogu: <i>Bu nicä ?</i> • Didaktika oyunu : <i>Top-topçaaz</i> • Pazzlıları toplamak: <i>oyuncaklar;</i> • Masal : <i>Bölä var mı nicä olsun?</i> Soruşlara cuvap verin.
1.6. Hadi oynayalım!	top, balon/ şişiriga atlamaa, aaramaa, atmaa-tutmaa, kaçmaa oynamaa	Ses birleşmeleri: <i>dä, de, di, dö, dü, ca, co, ci.....</i> (terbiedici kendisi kararläêr) Adlıklar çokluk sayısında. İşliklär: <i>atlamaa, aaramaa, atmaa-tutmaa, oynamaa</i> şin.zam.l üz	Bir ayı – birkaç ayı Bir kukla- birkaç kukla Bir balon/şişiriga - birkaç balon/şişiriga - Top atlêêr. - Ne ypêrsın ? - Bän topu atêrim. - Bän topu aarêêrim. - Bän oynêêrim.	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Bän söleerim bir predmet, sän söleersin taa çok.</i> (Bir hem çok); • Sınış: <i>Bakin resimä. Söläyin kim ne yapêr ;</i> • Plastilindän oyuncak yapmaa; • Şiir: <i>Kukla</i> T.Marinoglu. • Türkü : <i>Kuşak muz. P.Fusu, laf. M.Kösä.</i>	• Becerekli ellär: <i>Ne renktä benim oyuncaam (resimnerlär);</i> • Didaktika oyunu: <i>Bul eşini ;</i> • <i>Bakin resimä: Söläyin ne o ? nesoy o ? ne o yapêr ?</i> • Resimnemäk/boyama k: <i>oyuncakları ;</i> • Türkü : <i>Kuşak muz. P.Fusu, laf. M.Kösä</i>
1.7. Çok yıllara!	duuma günü, yılı baaşış, kiyat bir, iki, üç, dört, beş, altı, edi, sekiz, dokuz, on	Seslär: [i], [i] Tıfralar (1-10). Soruşaderlikleri <i>kaç, nekadar.</i>	- Kaç yaşındaysın? - Bän altı yaşındayım. - Sän beş yaşındaysın mı? - Da,bän beş yaşındayım. - Yok, bän diilim altı yaşında. - Kaç şişiriga var? - Dört şişiriga var.	• Fonetika uurunda şiniş: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Sayalım barabar;</i> • Çiftlerdä iş : <i>Sorun hem cuvap verin. Kaç/ nekadar....var.</i> • Sayılmak: <i>Parmacıklar</i> T. Zanet.	• Didaktika oyunu : <i>Sesläyin da söläyin dooru sayılıkları;</i> • Sınış: <i>Bakin resimä. Söläyin kaç/ nekadar....var ;</i> • Saymaklar: <i>Bir, iki – geldi tilki....</i> • Tekrarlamak: <i>Parmacıklar</i> T. Zanet

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

<p>1.8. Şennenmäk kıpımnarı (minutları)</p>	<p align="center">TEKRARLAMAK</p>			<ul style="list-style-type: none"> Sınış : <i>İnceläyin/bakın resimnerä/obyektlerä. Sesläyin hem tekrarlayın;</i> Didaktika oyunu: <i>Aklında tutun: Kartoçkalari/obyektleri, angıları kaybeldi, sıralayın. (Ne etişmeer, ne kaybeldi).</i> Oyun <i>Oyuncak tükenindä</i> Sınış: <i>Bakın resimä. Söläyin kaç predmet/obyekt var;</i> Türkü <i>Pırıldak T.Zanet;</i> <i>Kukla teatrosu.</i> 	
<p>2. Benim ayläm 2.1. Bän, anam hem bobam, dädum hem babum/manim</p>	<p>aylä, ana, boba, kardaş (batü), kızkardaş (kaku) dädu, babu/mani. bu, o, onnar</p>	<p>Ses: [o] Gösterici aderliklä: <i>Bu, o, onnar.</i> Aderliklä: <i>benim, senin onun, bizim, sizin, onnarın</i></p>	<p>Benim anam. Benim bobam. - Bu benim mamum. - Bu benim bobam. - O kimdir ? - O benim kızkardaşım. - O kimdir ? - O benim babum/manim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika uurunda sınış: <i>Tekrarlêêrız birliktä (barabar);</i> Sınış: <i>Bkın resimä. Söläyin kim evdä var/kim evdä yok;</i> Didaktika oyunu : <i>bu kim? Bu kim? Buyurun, tanıyın;</i> Resimnemäk: <i>Benim ayläm;</i> Şiir: <i>Maliciim T.Marinoglu;</i> Türkü: <i>Benim ayläm (terbiedicinin bakışına baalı).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Sürpriz momenti: Tanı kim geldi;</i> Sınış: <i>Bakın fotolorda aynenin kişilerini Aylä. Söläyin Bu kim/o kim?</i> Resim: <i>Boyayın resimi. Tanıyın aynenizin kişilerini;</i> Şiir: <i>Mamu T. Zanet</i> Şiir: <i>Bän mamuylanan M. Kösä</i> Türkü seslemesi: <i>aylä temasını açıklayan. L.Tukan</i>
<p>2.2. Bir gözäl aylä</p>	<p>ana-boba, unuka, torun islää, gözäl, ii ürekli, çalışkan, işçi</p>	<p>Uzun vokallar: aa, ää, uu, üü,ıı, ii Nişannıkların yaratırmak uurları: torun-toruncuk, unuka-unukack Nişannıklar.</p>	<p>Mamu gözäl. Babu ii. - Mamun nicä? - Mamu çalışkan. - Boban nicä? - Bobam kaavi. - Kim taa büyük/küçük ? - Kızkardaşım taa büyük. - Kardaşım taa küçük.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika oyunu: <i>Sesläyin hem alın esaba;</i> Sınış: <i>Kim hem nesoy benim aylemdä?</i> Bakın resimä da söläyin: <i>Kim taa büyük, küm taa küçük;</i> Şiir: <i>Benim ayläm;</i> Çizgi filmi siiretmä: <i>Lüzgär eser.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Sesläyin masalı: <i>Onun baş personajlarını sıraya görä söläyin;</i> Modelä görä dialogu kurun: <i>Kim taa.../Kim taa....</i> Resim: <i>Bän hem benim dädum hem babum/manim;</i> Şiir: <i>Benim babum M. Kösä;</i> Çizgi filmi siiretin <i>Lüzgär eser</i> filmin içindekilini mimikaylan gösterin.
<p>2.3. Kim hem ne yapêr ayledä</p>	<p>yapmaa, yıkamaa, düzmää, resimnemää Siiretmää televizoru</p>	<p>Ses: [b] İşlikläär: <i>yıkamaa, imää yapmaa, okumaa, boyamaa, temizlik yapmaa, süpürmää ş.zam., III üz.</i></p>	<p>- Ne yapêr mamu ? - Mamu çamaşır yıkêr. - Ne yapêr boba? - Boba düzer. - Neyi düzer boba? - Boba düzer maşınayı. - Ne yapêrsın sän ? - Bän resimneerim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika oyunu: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> Sınış: <i>Kim ne yapêr ?</i> Sınış: <i>Resimnäyin hem annadın;</i> Didaktika oyunu: <i>Pantomima. Tanıyın. Kim hem ne yapêr;</i> Şiir: <i>Mamu K. Vasilioglu;</i> Sesläyin masalı <i>Trupçaaz, tanıyın personajları.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış. Bakın resimä. <i>Söläyin. Kim ne yapêr?</i> Modelä görä dialogu kurun ; Sınış: <i>Bulun resinin uyan çiftini</i> Mini- inştenirovka: <i>Ayledä;</i> Sesläyin masalı <i>Trupçaaz, tekrarlayın eni sözleri.</i>
<p>2.4. Benim mamum üüredici</p>	<p>üüredici, doktor, satıcı, şoför, polis, usta</p>	<p>Seslä: [t], [d] Sadä annatma cümlä</p>	<p>- Boban neylän zanaatlanêr? - Benim bobam doktor. - Mamun neylän zanaatlanêr?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Fonetik oyunu: <i>Sesläyin da ellerinizi şapladın nezaman işideceniz sesleri [t], [d];</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Loto. Sesläyin da bulun resimi;</i> Dialogu kurun: <i>Zanaatlar için</i>

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

			- Benim mamum üredici.	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: Denkleştirin resimneri; Grupalarda iş : Benim mamum doktor, e senin? Şiir: Sarp manicik M. Kösä; Masal Trupçaaz. Soruşlara cuvap verin. 	<p>(improvizaşıya);</p> <ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Sıralayın zanaatları</i>; Erleştirin pazzları; Şiir: <i>Doktor da halat biyaz</i> T. Marinoglu; Masal <i>Trupçaaz</i>. Sorun hem cuvap verin.
2.5. Neredä işleerlär anam hem bobam?	okul/şkola, bolnişa, tükän işlemää	Afikslär: da, dä, h.b. İşliklär: <i>işlemää</i> , ş.z,III üz.	<ul style="list-style-type: none"> - Boba neredä işleer ? - Boba işleer bolnişada. - O işleer bolnişada. - Senin boban neredä işleer ? - Benim bobam işleer bolnişada. 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika oyunu. <i>Sesläyin da tekrarlaysın</i>; Sınış: <i>Bulun uygun resimi. Kim neredä işleer.</i> Modelä görä dialogu kurun; Türkü: <i>Pupuk yaşları sayêr</i> muz. P. Fusu, laf. K. Vasilioglu; Masal <i>Trupçaaz. Resimnerä görä annadın.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Pantomima Tanı kim o hen neredä işleer</i>; <i>Birleştirin çizicikleri da görünsün personaj</i>; Şiir: <i>Mamulara bir söz</i> T. Marinoglu; Tükü: <i>Pupuk yaşları sayêr</i> muz. P. Fusu, laf. K.Vasilioglu; Masal <i>Trupçaaz. Resimnerä görä annadın.</i>
2.6. Onnar, kimi severim	TEKRARLAMAK			<ul style="list-style-type: none"> <i>Bakın resimä da sıralayın aylä kişilerini</i>; Didaktika oyunu: <i>Kim taa hızlı? Toplayın bir çiziyä Länkanın hem da Nikunun aylelerinden kişileri</i>; Didaktika oyunu: <i>Kim evä geler? Ayledän kişilerin evä yolunu bulun</i>; Sınış: Aylä fotosu (patredi). Verili modelä görä yazdırın fotodan kişiyi; Türkü: <i>Pupuk yaşları sayêr</i> muz. P. Fusu, laf. K. Vasilioglu (terbiedici kendi bakışına görä bulêr türküyü); Masalı <i>Trupçaaz</i> oynamaa (inştenirovka yapmaa). 	
3. Benim evim 3.1. Ev, neredä yaşêirim	ev, bina, çok katlı ev, küü, kasaba. evdä Yaşamaa.	Ses: [k] Küçüldek forması: küü-küücääz İşlik : <i>yaşamaa</i> , ş.z, oluş.çal. Ardlaf: <i>da, dä</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bu ne? - Bu benim evim. - Nesoy senin evin? - Benim evim büyük/ küçük. - Kim bu evdä yaşêêr? - Bu evdä benim ayläm yaşêêr. - Kim evdä var ? - Evdä var... - Kaç oda/içer senin evindä var ? - Benim evimdä....oda/ içer var. - Neredä... ? - Mamu neredä ? - Mamu kufnedä. - Boba garajda. - Bän odamda/ içerimdä. 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Bakın resimä. Sesläyin hem tekrarlaysın</i>; Didaktika oyunu: <i>Kim evdä var? Kim neredä?</i> Sınış: Resimdä <i>Ev</i> odalarda erleştirin kartoçkalarla yapıllı predmetleri. <i>Yazdırın evi</i>; Resim: <i>Benim evim.</i> Sınış: <i>2-3 predmeti, angısı var siznn odanızda yazdırın</i>; Şiir: <i>Ev</i> Türkü: <i>Çipiçilerim</i> muz. P. Fusu, laf. S. Adieva 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Kartoçkalarda verili obyektleri birliktä sıralaysın</i>; Sınış: <i>Bakın da söläyin. Kim evdä var?</i> Dialogu kurun modelä görä. Didaktika oyunu: «<i>Dooru</i>» yada «<i>Diil dooru</i>». <i>Sesläyin cümleleri da kaldırın kartoçkaları, neredä gösterili cuvap «Dooru», yada «Diil dooru», resimnerä görä</i> Konstruktor toplaması: <i>Ev neredä yaşêêr</i>; Temaya görä film siirederlär. <i>Çipiçilerim</i> muz. P. Fusu, laf. S. Adieva tekrarlamaa.
3.2. Benim odam/ içerim.	masa, krivat, skemnä,	Ses : [v] Kaç/nekadar	<ul style="list-style-type: none"> - İçerdä/odada ne var ? - İçerdä/odada var... 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin da tekrarlaysın</i>; Bir predmetin 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin da kararlayın dooru mu (D) osadydı yalan mı (Y)</i>;

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

	kilim, pala, dolap, çiçek çölmek/ vaza, resim/ kartina	Ardlaflar: <i>üstündä-altında, yanında, önündä, içindä.</i>	- İçerdä kaç skemnä var? - İçerdä iki skemnä var. - Neredä durêr... - Neredä durêr çiçek çölmää/vaza ? - Çiçek çölmää/vaza durêr masanın üstündä.	parçalarının çizilerini / liniyelerini ekläyin. <i>Söläyin ne o? (ne oldu);</i> • Didaktika oyunu: <i>Bän deerim bir, sän deersin çok;</i> • Sınış: <i>Sesläyin, çıkış yapın;</i> • Kurun dialog : <i>Ne var senin içerindä/odanda?</i> • Tertipläyin hem donaklayın kuklaya deyni bir içer/oda • (mebel oyuncakları); • Resimnäyin bir kilim.	• Yazdırın resimi: <i>Annadın neredä ne bulunêr;</i> • Resimnäyin predmetleri, angıları sizin odanızda var (bulunêr); • Didaktika oyunu: <i>Fasıl oda/içer;</i> • Çemrek oyun: <i>Kim taa çemrek</i> (oturêrlar skemnelerä); • Temaya görä film siirederlär.
3.3. <i>Kufnedä/ mutfakta</i>	buz dolabı, gaz kotlonu, tencerä, çaynik imäk İmää yapmaa, hazırlamaa. a pregäti, a face mâncare	Ses: [f] Soruşlar: <i>kim? ne? nesoy?</i> İşliklär: <i>yapmaa hazırlamaa imää ş.zam..ol.çal.</i>	- Kufnedä/ mutfakta ne var? - Kufnedä/ mutfakta var... - Çaynik neredä ? - Çaynik..... - Kufnedä/mutfakta kim var? - Mamu kufnedä. - Mamu ne yapêr kufnedä/mutfakta? - Mamu imää yapêr.	• Sınış : <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu kartoçkalarlan: <i>Göster ne işittin;</i> • Kurun dialog: <i>Kufnedä/ mutfakta;</i> • Şiir: <i>Ana-boba</i> K. Vasilioglu.	• Sınış: <i>Sesläyin da koyun predmetleri kendi erlerinä.</i> • Didaktika oyunu: <i>Ne zeedä var?</i> Bakın da söläyin; • Kurrmaa dialog modelä görä: <i>Neredä ne bulunêr ?</i> • Şiir: <i>Kıvırma</i>
3.4. <i>Masaya imekleri koyêriz</i>	çanak, farkuliğa/ çatal, kaşık, bıçak, çuşka. koymaa	Ardlaflar : <i>lan-län, dan-dän</i> Soruşlar : <i>Kaç/nekadar</i> İşlik : <i>Koymaa ş.zam, l s. ol.çal.</i>	Ardlaflar : <i>lan-län, dan-dän</i> Soruşlar : <i>Kaç/nekadar</i> İşlik : <i>Koymaa ş.zam, l s. ol.çal.</i>	• Sınış: <i>Sesläyin da predmetleri kendi erlerinä koyu;</i> • Sınış : <i>Okçaazlarlan birleştirin obyektin elementlerini da söläyin ne;</i> • Didaktika oyunu: <i>Söläyin ne var masanın üstündä hem nekadar;</i> • Didaktika oyunu: <i>Yapın ne bän deerim;</i> • Plasdtilindän yapın çini/ çuşka.	• Sınış : <i>Resimdä gösterili predmetleri sıralayın.</i> • Sınış : Bakın resimä. <i>Sıralayın hem cuvap verin.</i> • Didaktika oyunu: <i>masaya imekleri koyêriz;</i> • Boyayın/ ornamentläyin (ornament çizim) çinilerdä/ çuşkalarda; • Siir: <i>Sofrada</i>
3.5. <i>Ne datlı buka</i>	sup, bulamaç, çay, meyva, su datlı içmää, imää Saa ol	Ses: [m] İşliklär : <i>içmää, imää ş.zam, l s. ol.çal.</i>	- Ne iyersin ? - Bän iyerim..... - Bän iyerim sup. - Ne içersin ? - Bän, içirim.... - Bän, içirim sok. - Sup nesoy ? - Sup datlı.	• Sınış : <i>Dikatlı sesläyin da tekrarlayın;</i> • Çiftlerdä iş. Sorun da söläyin: <i>Ne iyersiniz sabaalän/avşammen?</i> • Sınış: <i>Bakın resimä. Söläyin kim ne yapêr?</i> • Şiir: <i>Ekmek T. Zanet;</i> • Masal <i>Üç ayı.</i> Cuvap verin soruşlara.	• Didaktika oyunu. Cannı kartoçkalar. <i>Sıralayın kartoçkalardan predmetleri;</i> • Sesläyin dialogu da cuvap verin soruşlara; • Sesläyin meniuyu; • Şiir: <i>Ekmek T. Zanet;</i> • Masal <i>Üç ayı.</i> İş eni laflarlan.
3.6. <i>Bereketli olsun!</i>	piinir, yaani/et, saa yaa, süt yımırta, balık,	Sesbirleşmesi: <i>ya</i> Afikslär: <i>-lan, -län</i> İşlik: <i>istemää ş.zam, l s. ol.çal.</i>	- Ekmek..... - Ekmek saa yaalan. - Sän ne istersin ? - Banisterim. - O ne isteer.... ?	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Sınış: Bakın resimä. <i>Söläyin kim ne iyer/içer;</i> • İmprovizaşıya yapın	• Sınış: <i>Dikatlı sesläyin da söläyin kim ne iyer/içer;</i> • Didaktika oyunu: <i>Büülü kutucuk .</i>

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

	plaçinta istemää		<ul style="list-style-type: none"> - O isteer. - Onnar ne isterlär ? - Onnar..... isterlär. - Sän bomboni istersin mi ? - Da, bän isteersin bomboni. - Bän istämeerim bomboni. 	<p>dialoga : <i>Ne isteersin/ istämeerisin?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seslemää türfküyü <i>Käämil sofr</i> D. Tanasoglu; • Masal <i>Üç ayı. Soruşlara cuvap verin.</i> 	<p><i>İsteersin mi?/ Sän isteersin mi?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ştenkacık: <i>Masada</i> • Türkü <i>Käämil sofr</i> • Masal <i>Üç ayı. Sorun hem cuvap verin.</i>
3.7. <i>Kim geler musaafirlää?</i>	paştet, sucuk, turta, ekmek, bombo ni, dondurma tatlı gelmää, getirmää	Ses: [n] İşlik: <i>gelmää</i> ş.zam, l s. ol.çal.	<ul style="list-style-type: none"> - Kim geler musaafirlää? - Babu/mani geler musaafirlää. - Ne getirdi babu/mani? - Babu/mani bomboni getirdi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin ne iyer çocuk;</i> • Söläyin dialogu: <i>Ne isteersin/ne istämeerisin?</i> • Şiir: <i>Esmek N. Baboglu</i> • Plastilindän tatlılık yapêriz; • Türkü: <i>Üreneriz saymaa</i> T. Marinoglu; • Masal <i>Üç ayı. Resinmerä görä annadin.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Tekrarlêêriz barabar;</i> • Ştenka oynamaa: <i>Toplêêriz masayı yortu için;</i> • Pantonima: <i>Kim musaafirlää geldi? Ne getirdi?</i> • Resimneeriz tatlılıkları; • Türkü: <i>Şen yaşarsaydın sän yap böölä;</i> • Masal <i>Üç ayı. Resinmerä görä annadin.</i>
3.8. <i>Evdä</i>	TEKRARLAMAK			<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu (analar-bobalar/uşaklar). <i>Kim taa hızlı. Sıralayın resimdä gösterili predmetleri;</i> • Sınış: <i>Bakın da yazdırın resimi;</i> • Oyun: <i>Tertipläyin (donaklayın) masayı;</i> • Türkü: <i>Benim küçük evceezim</i> (terbiyecici türküyü kendisi ayırêr); • İnştenirovka masala <i>Üç ayı.</i> 	
4. Nekadar datlı meyvalar hem zarzavatlar 4.1. <i>Meyvalıkta (meyva başçasında)</i>	meyvalık, meyva, alma, armut, erik, zerdeli, sepet <i>toplamaa</i>	Ses: [l] İşlik : <i>toplamaa</i> Soruş cümlesi kurmaa	<ul style="list-style-type: none"> - Bu ne? - Bu bir.... - Bu bir alma mı? - Da, bu alma. - Bu diil alma, bu armut. - Nicä..... - Alma nesoy? - Alma kırmızı. - Alma datlı. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış : <i>Tekrarlêêriz barabar;</i> • Dialog kurmaa: <i>Ne hem nicä?</i> • Didaktika oyunu: <i>Toplêêriz meyvaları sepetä (Bu ne? Nicä armut?/ Bu armut. Armut datlı; Bän armudu sepedä koyêrim).</i> • Pazzlıları toplêêriz: <i>Meyvalar;</i> • Şiir: <i>Güz</i> K.Vasilioglu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış : <i>Sesläyin, tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>DOORU MU osaydı DiİL Mİ;</i> • Didaktika oyunu: <i>Büülü aç. Bakın da üürenin, ne meyva var bu meyva aacında? Meyvalar nesoy?</i> • Resimnäyin/boyayın meyvaları. Söläyin, ne renktä (benizdä) herbir meyva? • Şiir : <i>Alma.</i>
4.2. <i>Nekadar datlı meyvalar!</i>	kirez, vişnä, armut iişi <i>almaa</i>	Ses: [t] Adlıklar çokluk sayısında İşlik : <i>almaa</i> izin çal., l s.	<ul style="list-style-type: none"> - Al ... - Al bir alma sepettän. - Koy almayı masaya. Bir armut – iki armut. Bir alma – iki alma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: <i>Büülü sepetçik. Çıkarın predmetleri sepettän sıralayın onnarı hem da yazdırın 2-3 cümlä;</i> • Didaktika oyunu: <i>Loto: Sölä kaç meyva bilersin?</i> • Sınış: <i>Sorun/söläyin;</i> • Şiir: <i>Ceviz</i> T. Zanet; • Plastilindän meyva yapın. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sorun/söläyin. <i>Sepettä var...;</i> • Didaktika oyunu: <i>Al sepettän...;</i> • Sıralayın hem resimnäyin resimdä gösterili obyektleri; • Didaktika oyunu: <i>Toplayın meyvaları renginä (benizinä) görä;</i> • Kartoçkalar: <i>Bulun eşini (bir alma - iki alma);</i> • Şiir: <i>Ceviz</i> T. Zanet .

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

<p>4.3. <i>Zarzatvatlık (zarzatvat başçasında)</i></p>	<p>zarzatvatlık, zarzatvat, kırmızı patlacan, salata, trup <i>toplamaa</i> a culege a pregäti, a face mâncare</p>	<p>Seslär: [e], [ê] Adlıklar çokluk sayısında İşlik : <i>toplamaa</i> izin çal., I s.</p>	<p>- Ne yapêrsın? - Bân toplêêrim..... - Bân toplêêrim kırmızı patlacan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış : <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Bân söleerim bir, sän söleersin çok;</i> • Çiftlerdä iş: <i>Ne toplêêrlar zarzatvatlıkta?</i> • <i>Plastilindän yapêriz zarzatvat ;</i> • Şiir: <i>Zarzatvatlar;</i> • Masal: <i>Tamah garga Tanıyın prersonajları</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Bakin resimä. Kim ne toplêêr?</i> • Didaktika oyunu: <i>Kim taa çabuk zarzatvatları toplayacak;</i> • Resimnäyin/boyayın zarzatvatları. Söläyin herbir zarzatvatın rengini (benizini); • Şiir: <i>Zarzatvatlar ;</i> • Masal <i>Eni laflarlan iş.</i>
<p>4.4. <i>Zarzatvattan salata hazırlêêriz</i></p>	<p>laana, çuşka, suan, kartofi, morkva, kesmää</p>	<p>Sesbirleşmeleri: <i>ye, yê</i> İşlik: <i>toplamaa</i> izin çal., I s.</p>	<p>- Ne yapêrsın? - Bân keserim..... - Bân keserim suan. - Ne yapêr mamu/mani? - Mamu keser.... - Mamu keser laana.<i>varzä / morcov.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Tekrarlayın birliktä;</i> • Didaktika oyunu: <i>Kim ne iyer?</i> • <i>Söläyin, kaç zarzatvat bilersiniz?</i> • Sınış : <i>Okçaazlarlan gösterin kim ne iyer;</i> • <i>Bakin resimä. Çiftlerdä işläyin. Kurun dialogu modelä görä.</i> • Türkü: <i>Eşillik muz. P. Fusu, laf. K. Vasilioglu.</i> • Masal: <i>Tamah garga. Soruşlara cuvap verin.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Tekrarlêêriz barabar;</i> • Dialog: <i>Ne türlü zarzatvat salataya mamu koyêr;</i> • Didaktika oyunu: <i>Benzeyennär/bir türlüler; Resimnerin arasında iki birtürlü resimi bulun da bir sıraya/liniyaya koyun;</i> • <i>Zarzatvatlardan salata yapalım;</i> • Türkü: <i>Eşillik muz. P. Fusu, laf. K. Vasilioglu;</i> • Masal: <i>Tamah garga. Soruşlara cuvap verin.</i>
<p>4.5. <i>Pazara gideriz</i></p>	<p> pazar, satıcı beenmää/ sevmää satin almaa</p>	<p>Ses : [y] Bân beenerim/severim İşlik: <i>satin almaa</i> izin çal., bir. s.</p>	<p>- Ne satın aldın? - Bân satın alêrim.... - Bân satın alêrim meyva. - Sän seversin mi morkva? - Da, bân severim morkva. - Bân sevmeerim morkva. - Sän seversin mi alma? - Bân sevmeerim alma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin da üürenin, angı zarzatvatları sever Länka;</i> • <i>Bakin resimä: Söläyin, kim ne satın alêr;</i> • Çiftlerdä iş: <i>Sorun hem söläyin. Bân severim. Bân sevmeerim;</i> • Didaktika oyunu: <i>Tanı zarzatvatı dadından;</i> • Sümet-rollu oyunu: <i>Pazara gideriz;</i> • Türkü: <i>Gider kuşlar muz. P. Fusu, laf. M. Kösä;</i> • Masal: <i>Tamah garga. Annadın masalı resimnerä görä.</i> • <i>Povestea Capra cu trei iezi. Povestişi în baza imaginilor.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin dialogu da söläyin, angı zarzatvatları sever Niku;</i> • <i>Bakin resimä: Pazarda. Çerçevyë alın zarzatvatları, angılarını seversiniz. Kurun cümleleri modelä görä Bân severim/ beenerim;</i> • <i>Boyayın resimi: Pazarda;</i> • Şiir: <i>Zarzatvatlar T. Marinoglu;</i> • Masal : <i>Tamah garga. Hazırlamaa medalyon personajlarlan.</i>
<p>4.6. <i>İyeriz saalıkı</i></p>	<p align="center">TEKRARLAMAK</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: <i>Çerçevyë alın kırmızı kalemnän meyvaları hem da eşil kalemnän zarzatvatları;</i> • Didaktika oyunu: <i>Kaç meyva hem kaç zarzatvat var?</i> • Didaktika oyunu: <i>Kim taa çabuk ayıracak meyvaları zarzatvatlardan;</i> • Sümet-rollu oyunu: <i>Gidelim mamuyulan pazara.</i> • Türkü: <i>Gider kuşlar muz.P.Fusu, laf. M.Kösä</i> 		

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

				<ul style="list-style-type: none"> • Şiir: <i>Zaravatl</i>; • İnştenirovka masala <i>Tamah garga</i> yapın. 	
<p>5. Nekadar çok hayvan! 5.1. <i>Babuda / manidä musa-afirliktä</i></p>	<p>hayvan, inek, domuz, koyun, keçi, beygir</p> <p>aul</p> <p>burada, orada</p>	<p>Hayvannarın sesleri: <i>mäu- mäu, ham-ham. kiş-kiş</i></p> <p>Küçüldek forma: <i>inecik, domuzçuk</i></p> <p>Laflar: <i>yanında, orada, burada, altında, üstündä.</i></p>	<p>- Burada inek, orada sa beygir.</p> <p>- İnek neredä?</p> <p>- Burada inek.</p> <p>- Aulda inek.</p> <p>- Beygir neredä?</p> <p>- Beygir orada.</p> <p>- Beygir evin yanında.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hayvannarın sesini da söläyin kim o.</i> • Sınış: <i>Okçaazlarlan toplayın resimi;</i> • Sınış: <i>Bakın resimä. Sesläyin neredä Länkanın dostları bulunêrlar</i> • İncäzanaat: <i>Boyayın hayvannarı resimä görä;</i> • Türkü: <i>Hayvannar için;</i> Masal: <i>Kolobok.</i> (bir fragment). 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hayvannarın adını da bulun onnarı resimciklerdä.</i> Didaktika oyunu: <i>Söläyin ne işidersiniz;</i> • Sınış: <i>Sesläyin hem resimnäyin;</i> • Dialogu ştenalayın modelä görä: <i>ne var, nicä var, neredä var;</i> • Şiir: <i>Köpek</i> T. Marinoglu; • Masal: <i>Sesläyin bir fragment hem soruşlara cuvap verin;</i> • Plastilindän yapın kolobok; • Türkü: <i>Kloçka</i> (laflar hem muzıka D. Tanasoglu.
<p>5.2. <i>Babunun / maninin aulunda</i></p>	<p>ev kuşları, horoz, tauk, ördek, kaaz, piliç</p> <p>vermää</p> <p>doyurmaa</p>	<p>Ev kuşların sesleri: <i>Kot-kodak, kot-kodak, piu-piu, mak-mak, ga-ga-ga</i></p> <p>Küçüldek forması: <i>taucak, ördecik, piliçcik</i></p> <p>Adlık. D..h. çok.s.</p> <p>İşlik: <i>vermää, doyurmaa</i> izin çal., bir. s.</p>	<p>- Ne yapêrsın?</p> <p>- Bän su vererim.</p> <p>- Bän su vererim hayvannara.</p> <p>- Ne yapêr Länka?</p> <p>- Länka su verer köpää.</p> <p>- Ne yapêr Niku?</p> <p>- Niku doyurêr kuşları.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem çevreyä alın;</i> • Sınış: <i>Sıralayın ne görersiniz resimä</i> (büük hem küçük hayvan); • Didaktika oyunu: <i>Kim hem neredä ?</i> • Bakın resimä da verili modelä görä soruş kurun: <i>Mani ne yapêr?</i> • Rebus-resim: <i>Tanı hayvanı hem da sölä ne verer/yada ne iyer o;</i> • Türkü: <i>Ördek</i> (laflar hem muzıka D. Tanasoglu.); • Masal: <i>Sesläyin masalı. Personajları aklınıza getirin.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın birliktä (horom);</i> • Sınış: <i>Gösterin hem söläyin nicä yapêr...;</i> • Dialogu düzün: <i>Kin ne yapêr aulda;</i> • Şiir: <i>Kaaz;</i> • Seslemää türkü ev kuşları için; • Türkü: <i>Ördek</i> (laflar hem muzıka D. Tanasoglu).
<p>5.3. <i>Kim yaşêêr daada?</i></p>	<p>daa, aaç ayı,tilki, kurbaa, sıçan</p> <p>yaşêêr</p>	<p>Uzun vokal : êê</p> <p>Küçüldek forması: <i>kurbaacık, sıçancık, ayıcık, tilkicik, tavşamcık.</i></p> <p>İşlik: <i>yaşamaa</i> izin çal., bir. s.</p>	<p>- Kim yaşêêr daada?</p> <p>- Daada yaşêêr.....</p> <p>- Kim yaşêêr aulda?</p> <p>- Aulda yaşêêr....</p> <p>- Neredä yaşêêr ayı?</p> <p>- Ayı yaşêêr daada.</p> <p>- Neredä yaşêêr köpek?</p> <p>- Köpek yaşêêr aulda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin da bulun uyan resimi;</i> • Sınış: <i>Göster hem sölä hayvanın adını;</i> • Sınış: <i>Hayvannarı nazlandırmaa.</i> • Siiredin resimi. Okçaazlan gösterin neredä yaşêêrlar hayvannar (aulda mı osaydı daada mı); • Masal <i>"Kolobok"</i> Soruşlara cuvap verin; • Türkü: <i>terbiedicinin bakışına görä.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Büük-küçük</i> (ayı büük, sıçancık küçük); • Soruşlara cuvap verin modelä görä; • Türkü: <i>Kurbaacıklar</i> D.N. Tanasoglu ; • Masal <i>"Kolobok"</i>. Sorun hem söläyin; • Masa teatrosu: masal <i>"Kolobok"</i>.

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

<p>5.4. <i>Ŧırkta gideriz</i></p>	<p>Ŧırk, aslan, zebra, maymun, fil, kaplan/tigr, güçlü/kuvetli kaavi, kötü</p>	<p>Ses: [Ŧ] Geniş cümlä kurmaa</p>	<p>Bu bir aslan. Aslan büyük hem kaavi. Aslanı Ŧırkta, arenada. Aslan ateŦtän atlêêr.</p>	<ul style="list-style-type: none"> SınıŦ: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> SınıŦ: Bakın resimä. SoruŦlara cuvap verin: <i>Bu ne, bu nicä, ne yapêr, neredä yaşêêr;</i> Bakın diafilm da türküyü Ŧtenka oynayın <i>Bir fil sallanêr...;</i> SınıŦ: BirleŦtirin noktaları da hayvanı tanıyın; "<i>Eldivencik</i>" masalı sesläyin. Personajları sıralayın (resim, plan) elementlerin yardımınnan annadin; Hazırlamaa medalyon bu masalın personajlarına. 	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Sesläyin teksti.</i> Urun ellerinizi, işittiyän bir ev hayvanın adını, urun ayaklarınızı, işittiyän bir yaban hayvanın adını; SınıŦ: Siiredin resimi <i>Ŧırkta SoruŦlara cuvap verin ;</i> Tekrarlamaa türküyü <i>Bir fil sallanêr...;</i> BirleŦtirin çizicikleri da "<i>Eldivencik</i>" masalın personajlarını tanıyın; Masal "<i>Eldivencik</i>". Kurun soruŦları hem cuvapları.
<p>5.5. <i>Benim dostum Mimi</i></p>	<p>kuyruk, baçak, bıyıklar</p>	<p>Ses : [ä] Sadä cümlä kurmaa Annatma hem soruŦ cümlesi kurmaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sendä var mı kedicik? - Da, bendä var bir kedicik. - Nesoy onun adı? - Onun adı Mäunika. - Nicä kedicik yapêr? - O yapêr mäu-mäu. - Kedicik nesoy? - Kedicik küçük. - Neredä yaşêêr kedicik? - O ev içindä yaşêêr. - Bendä var bir kedicik. - Onun adı Mäunika. - O yapêr mäu-mäu. - Kedicik küçük. - O ev içindä yaşêêr. - Onun yapaacı biyaz hem yımıŦak. 	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Bän başlêêrim, sän devam et;</i> İŦ çiftlerdä: <i>Sorun hem cuvap verin modelä görä;</i> <i>Sevgili hayvanı yazdırın;</i> Resimnemäk: <i>Benim kediciim/köpeciim;</i> Masal "<i>Eldivencik</i>". SoruŦlara cuvap verin; Masalın içindikiliini resimlerin yardımınnan annadin. 	<ul style="list-style-type: none"> SınıŦ: Sıralayın hayvanları resimlere görä; <i>Dialogu düzün modelä görä;</i> Oyun: <i>Kulaklarınızı açın ii;</i> Siir: <i>Pisicik;</i> Türkü: <i>Dädu hem horoz D.N.Tanasoglu;</i> Masal "<i>Eldivencik</i>". Kurun soruŦu hem cuvap verin; Masa teatrosu: masal "<i>Eldivencik</i>".
<p>5.6. <i>Büük hem küçük hayvannar</i></p>	<p align="center">TEKRARLAMAK</p>		<ul style="list-style-type: none"> SınıŦ: <i>Sesläyin da bulun hayvanı/kuŦu;</i> SınıŦ: Çevreyä alın kırmızı kalemnän/karandaŦlan sizin aulunuzdan hayvannarı hem eŦil kalemnän/karandaŦlan daada yaşayan hayvannarı; SınıŦ: <i>Suazlayın hayvannarı;</i> Dialogları düzün modelä görä; Didaktika oyunu: <i>Tanı personajı;</i> Türkü : <i>Dädu hem horoz D.N.Tanasoglu ;</i> Masalallar "<i>Eldivencik</i>","<i>Kolobok</i>" (resim, plan, medalyon) elementlerin yardımınnan inŦenirovka yapmaa. 		
<p>6. Günün sıralı 6.1. <i>Ne yapêrsın sabaalen?</i></p>	<p>kalkmaa yıkanmaa giinmää getirmää</p>	<p>Uzun vokal: ii İŦliklär <i>kalkmaa, yıkanmaa, taranmaa, giinmää, getirmää</i> izin çal., bir. s.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ne yapêrsın sabaalen? - Bän kalkêêrim. - Bän yıkêêrim... - Bän giderim uŦak başçasına. 	<ul style="list-style-type: none"> SınıŦ: <i>Sesläyin hem tekrarlayın birliktä (horom);</i> SınıŦ: Siiredin resimi <i>Ne yapêr Niku sabaalen?</i> Kurun dialogları: <i>Kim ne yapêr sabaalen?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> SınıŦ: <i>Sesläyin da söläyin kim ne yapêr her sabaa;</i> Devam edin: <i>Her sabaa mamu/ boba... Bän.... ;</i> Annadin resimä görä: Vanicik hem Tobi (<i>ne</i>

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

		Kurmaa sadä cümlä	<ul style="list-style-type: none"> - Ne yapêr Vanicik sabaalen? - Vanicik giiner. - Vanicik ayakkaplarını giier. 	<ul style="list-style-type: none"> • Devam edin: <i>Her sabaa bän...;</i> • Türkü: <i>Güneş, güneş</i> muz. P.Fusu, laf. M.Kösä. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>yapêrlar Vanicik hem Tobi her sabaa;</i> • Türkü: <i>Güneş, güneş</i> muz. P.Fusu, laf. M.Kösä.
6.2. Saalıklı olmaa isteirim	kafa, üz/surat, burnu, aaz, gözlär, kulaklar Sabun, peşkir silmää	Uydurmaa sesleri: <i>kı, kê</i> İşliklär: <i>yıkamaa, silmää</i> izin çal., bir. s.	<ul style="list-style-type: none"> - Ne yapêrsın? - Bän yıkanêrım. - Bän üzümü yıkêêrım. - Bän üzümü suylan yıkêêrım. - Nereni yıkêêrsın? - Bän üzümü yıkêêrım. - Neylän üzünü yıkêêrsın? - Bän üzümü sabunnan yıkêêrım. - Yıkamaa üzünü. - Silmää ellerini. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin tekrarlayın hem toplayın okcaazların yardımınna;</i> • Kurun dialogları: <i>Ne yapêrsın sabaalen;</i> • Sınış: <i>Bakın resimä da söläyin ne yapêr kızcaaz</i> (Ani kuklasını yıkêêr. Ani kuklasını peşkirlän siler...); • Resim (üz/surat): <i>Tamannayın resimi;</i> • Şiir: Saalıklar için ne lâazım? 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem gösterin;</i> • Didaktika oyunu: <i>Ne etişmeer</i> (göstermää taa çok üz); • Kurmaa dialogları temaya görä; • Siiredin resimi. <i>Komentariya yapın personaşların işlerinä;</i> • Didaktika oyunu: <i>Gösterin hem komentariya yapın;</i> • Resim (resimdä kişilerin, üzleri/suratları diill resim edili, veriler sade oval). <i>Bitirin resimi;</i> • Türkü: <i>Kelebek</i>, muz. P.Fusu, laf. M. Kösä.
6.3. Senin nerän aciyêr?	kol/el, ayak, parmak, diş hasta, pak/temiz, kirli aciyêr a durea, a aräta	Ses: [h] Küçüldek forması: parmak-parmacıklar, aaz-aazcaaz, ayak-ayacak. İşlik: <i>aciyêr</i> izin çal., bir. s	<ul style="list-style-type: none"> - Nerän aciyêr? - Benim kafam/başım aciyêr. - Senin kafan/başın mı aciyêr? - Da, benim kafam/başım aciyêr. - Göster nerän aciyêr. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Siiredin resimi tekrarlayın birliktä (horom);</i> • <i>Suvazlêêrız lafları</i> (laskovo proiznositi); • Sınış: <i>Siiredin resimi hem kurun soruşları modelä görä;</i> • Kurun dialogları: <i>Doktorda;</i> • Resim <i>Benim kolum/elim;</i> • Şiir: <i>Doktorda halat biyaz</i> T. Marinoglu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem tanıyın lafları;</i> • Sınış: büyük/küçük; • Didaktika oyunu: <i>Göster ne işittin;</i> • Sorun hem cevap verin; • Resim: <i>mamunun/bobanın kolu/eli;</i> • Şiir: <i>Doktorda halat biyaz</i> T. Marinoglu.
6.4. Musaafirlää gideriz	rubaa, kurtka, kalpak, fistan, gölmek, don, mayka, emeni giinmää, ayakkaplarını giimää a merge a (se) dezbräca a (se) descälta	Seslär: [z], [s] İşliklär: <i>giinmää, ayakkaplarını giimää</i> izin çal., bir. s Antonimnär: giinmää – soyunmaa giimää - çıkarmaa	<ul style="list-style-type: none"> - Ne yapêrsın? - Bän giinerim. - Ne giierisin? - Bän giierim gölmeemi. - Neyä giimniysin? - Bän giimniyim.... - Bän giidim gölmää. - Bän giidim emenileri. - Ne yapêrsın? - Bän soyunêrım. - Ne çıkarêrsın? - Bän çıkarêrım gölmää. - Çıkar kurtkayı! - Çıkar emenileri! 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem boyayın;</i> • Çiftlerdä işlemää. <i>Sorun hem cevap verin;</i> • Siiredin resimi hem işlerinizä komentariya yapın; • Didaktika oyunu: <i>Göster ne yapêr;</i> • Şiir: <i>Babucuum benim terziyka</i> T. Marinoglu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin, tekrarlayın hem uşakların rubalarını boyayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Büülü eldiven;</i> • Didaktika oyunu: <i>Giidir hem soyundur kuklayı. Annat ne yapêrsınız;</i> • Sınış: <i>Birleştirin çizicikleri da tanıyın rubayı;</i> • Şiir: <i>Babucuum benim terziyka</i> T. Marinoglu.

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

<p>6.5. <i>Nekadar gözäl rubalar</i></p>	<p>etek, şarf, eldiven, çizmä, çepiçi, çorap</p>	<p>Seslär: [ç], [f], Adlıkların nişannıklarlan kullanılması İşliklär: <i>soyunmaa, çikarmaa</i> izin çal., bir. S III ün.</p>	<p>- Bu ne? - Bu bir şarf, - Şarf netürlü/nicä? - Şarf uzun hem kırmızı. - Neyä giimni.....? - O giimni.....? - Neyä giimni.....? - O giimni.....? - O giimni çepiçilärlän. - Ne yapêr Länka? - Länka soyunêr. - Neyi çıkarêr Länka? - Länka çıkarêr maykasını.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem çevreyä alın resimi;</i> • Sınış: <i>Bän deerim bir, sän deersin çok;</i> • Didaktika oyunu: <i>Büülü kutucuk;</i> • Siiredin resimi. <i>Sıralayın ne var hem nicä var;</i> • Didaktika oyunu: <i>Sölä kim o?</i> (O bir çocukak. O giimni bir eşil gölmeklän hem da kara donnan); • Resimnäyin hem boyayın rubaları. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem ayırın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Sölä ne görersin;</i> • Siiredin/izläyin resimi: <i>Sorun hem cuvap verin modelä görä; (- Ne yapêr Länka ? - Länka soyunêr kurtkasını).</i> • Kurun dialogları modelä görä; • Yazdırın bir kişiyi modelä görä hem tanıyın kim o; • Resimnerdä boyayın / renkläyin rubaları.
<p>6.6. <i>Temizleyelim</i></p>	<p>paraliya, mayka, çanta, gözlük, terliklär Tertiplemää</p>	<p>Adlıklar T.h , S.h. Öz adlıkların formaları T.h , S.h (hallarda) İşliklär: <i>baalamaa, çözmää</i> izin çal., bir. S. şin.z. İşlik: <i>koymaa</i> izin çal.</p>	<p>Çocuun gölmää. Kızçaazın/mamunun fistanı. - Bu nedir? - Bu bir gölmek. - Bu kimin gölmää? - Bu Nikunun gölmää. - Bu nedir? - Bu bir mayka. - Bu kimin maykası? - Bu Aninin maykası. - Rubalarını dolaba koy. - Şarfını baala. - Çöz şarfını.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Bu ne? Bu nedir?</i> • Siiredin/ izläyin resimneri: <i>Cuvap verin soruşlara modelä görä . Bu ne? Bu nedir? Neredä? Kimin?</i> • Siiredin/ izläyin resimi: <i>Anğı rubalar Länkanın hem Nikunun? Okçaazlaran gösterin, anğı rubalar kimin (Länkanın dolabı hem Nikunun dolabı);</i> • Çiziciklerin yardımınnan toplayın obyektleri/ predmetleri (<i>rubalar/ ayakkapları</i>); • Sınış: <i>Söläyin, ne hem nicä.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem çevreyä alın resimi;</i> • Didaktika oyunu: <i>Kimin bu rubalar?</i> • Didaktika oyunu: <i>Uşakların işlerinä komentariyâ yapın.</i> • Sınış: <i>Hazırlamaa/ resimnemää/ boyamaa rubalarının parçalarını/ paylarını ;</i> • Şiir: <i>Usta L.Delänu, çevirdi N.Baboglu.</i>
<p>6.7. <i>Dinnenmäk/ taatil zamanında nereyi gidecez?</i></p>	<p>ilkyaz, kış, güz, yaz deniz, bayır biçikleta, avtobus, gemi Sıcak, suuk</p>	<p>Ses birleşm.: ce, cä İşlik: <i>gitmää</i> gel.z. Afikslär: <i>-lar, -lär</i> Sinonimnär: <i>gitmää = örümää</i></p>	<p>- Nereyi gideceniz taatildä? - Bän denizä gidecäm. - Neylän gideceniz taatilä? - Bän maşınaylan gidecäm taatilä. Kışın suuk. Yazın sıcak. - Nicä dışarda hava? - Dışarda suuk. - Ne giyeriz, açan dışarda suuk? - Açan dışarda suuk, giyeriz abayı/ paltonu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın. (Nereyi gideriz taatildä);</i> • Sınış : <i>Siiredin/izläyin resimneri da söläyin yılın zamannarını;</i> • Siiredin/izläyin resimneri: <i>Okçaazlaran gösterein rubaları, angılarını olur giyelim yazın hem kışın;</i> • Sesläyin dialogu modelä görä; • Sınış: <i>Çözün labirinti. Söläyin neylän Länkanın dostları gideceklär taatilä;</i> • Sınış: Birleştirin çizicikleri da söläyin ne oldu; • Türkü: <i>Kış muz. P.Fusu, laf. T.Zanet.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış: <i>Sesläyin hem yılın zamanına uygun rubaları tekrarlayın;</i> • Didaktika oyunu: <i>Bakin resimä da cuvap verin: Kim neylän taatilä gider;</i> • Siiredin/izläyin resimi da ayırlıklını/farklını söläyin;

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UUR A 1.1.

6.8. Gün-gündän sabaadan avşamadan	TEKRARLAMAK			<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Siiredin/ izläyin resimi : Länkanın hem Tobinin bir günü. Söläyin ne yapêrlar Länkaylan Tobi;</i> Kurun dialogu modelä görä (- Musafirlää mi gidersin? – Da, giderim.- Ne giidin? – Bän giidim fistanımı); Kurun dialogları: <i>Doktor</i>da; Siiredin/izläyin resimi : Fasil evcääz . (Ev içi tertipsiz, şeylär /rubalar koyulmamış erinä). A. Söläyin neredä ne bulunêr. B. Tertipläyin. Şeyleri/rubaları koyun kendi erlerinä ; Siiredin resimi, bulun 5 ayrıklık/farklık ; Türkü: Lelek muz.P.Fusu, laf. T.Marinoglu. 	
7. Ana tarafım 7.1. <i>Devlet, neredä bän yaşêirim</i>	Devlet, Moldova Respublikası, Gagauziya, Vatan, baş kasaba, Kişinöv, Komrat, bayrak yaşamaa	Sunetul: [g] Diftongul [ie] Verbul: <i>a locui</i> indicativ prez.	Ses: [g] İşlik: <i>yaşamaa</i> şin.zam. bir s.	<ul style="list-style-type: none"> Neredä yaşêirsın? Bän yaşêirim Moldova Respublikasında. Bän yaşêirim kasabada. Neredä yaşêir Niku? O yaşêir Moldova Respublikasında. O yaşêir küüdä. 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> Kurun dialogları modelä görä; Şiir «<i>Dünedä var çok erlär</i>» G. Vieru; Türkü: «<i>Ay, Moldova Vatanım</i>» N. Baboglu İ. Bass; Birleştirin noktaları (MR kartası); Boyayın/renkläyin MR hem Gagauziyanın bayraklarını.
7.2. <i>Benim küüyüm/kasabam</i>	adres, sokak, numara, merkez zengin	Ses: [ş] Adlıkların formları hallarda.	- Bän yaşêirim Küüyündä; - Benimm küüyüm büyük hem zengin; - Benim küüyümdä var... (bir okul, bir uşak başçası...); - Küüyün merkezindä var...; - Bän yaşêirim.... sokaanda... numarasında; - Bän severim kendi küüyümü.	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin hem tanıyın;</i> Kurun dialogu: <i>Neredä yaşêirsın hem nicä senin küüyün/kasdaban;</i> Didaktika oyunu: <i>Bän Kaybeldim;</i> Boyayın/ renkläyin resimi (<i>küü, kasaba...</i>); Şiir: <i>Ev T.Zanet.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> Siiredin/izläyin resimi : <i>Söläyin kim neredä yaşêir;</i> Kurun dialogları modelä görä; Resimnäyin sokaa, neredä yaşêirsınız; Şiir: <i>Ev ştenka</i> yapın.
7.3. <i>Yortuları beklemäk (kış yortuları)</i>	kolada aacı, çamcaaz, Ayaz Dädu, Eni Yıl, Kolada, kaar, kaarcaaz, çuval, Kaar yaamaa, donatmaa, yortuyu tutmaa	Seslär: [z], [ç] İşliklär: <i>kaar yaamaa, donatmaa, yortuyu tutmaa</i> bir. s. sin. s. Geçmää-gelmää	- Kış geldi. - Dışarda iiri kaar yaayêr. - Uşaklar çekinerlär kızaklarda. - Kişin Koladayı hem Eni Yılı tutêriz/bakêriz. - Uşaklar kolada aacını donadêrlar oyuncaklan. - Ayaz Dädu çuvalında çok baariş/hediye getirer.	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın birliktä;</i> Kurun dialog <i>Koladayı beklemäk için;</i> Didaktika oyunu: <i>Kolada aacını donatmak;</i> Türkü : <i>Eni Yıl T.Zanet, M.Kolsa;</i> Yapın Kolada aacı için oyuncak. 	<ul style="list-style-type: none"> Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın ;</i> Didaktika oyunu: <i>Bän söleerim bir, sän söleersin çok;</i> Kurun dialogları: <i>Ne getirdi bizä Ayaz Dädu;</i> Didaktika oyunu: <i>İstediklär aacı (Bän isteerim...);</i> Türkü: <i>Eni Yıl T.Zanet, M.Kolsa;</i> Pazzlıları toplayın (Ayaz Dädu /kaar adamı).

GAGAUZ HEM ROMIN DİLLERİN PARALEL ÜRENMESİ İÇİN KURİKULUM

UR A 1.1.

7.4. <i>Kolada gezeriz</i>	kolada türküsü, kutlamak, saalık, kismetlilik, mutluluk, sevinmelik Kolada gezmää, kutlamaa, istediklär.	Seslär : [s], [c] Canabin/ Canabiniz İşliklär: <i>kutlamaa, istemää</i> bir. s. sin. s. EniYıllan! Koladanız kismetli olsun!	- Seni kutlêırım/ Canabinizi kutlêırım! - Saalık isteerim/ dileerim sana/Canabinizä. - Eni Yılın kutlu olsun! - Koladanız kismetli olsun!	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Siiredin/izläyin resimi hem bir kutlamak sesläyin; • Sınış: <i>Sesläyin bir kutlamak dostunuz için;</i> • Ezberläyin <i>Kolada T.Marinoglu;</i> • Ştenka düzmää: <i>Hêy-hêy.</i>	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın Birliktä;</i> • Sınış: <i>Sesläyin bir kutlamak en sevgili kişi için;</i> • Kolada gezmäk <i>Kolada gezeriz Kışın;</i> • Ştenka düzmää <i>Kabledersiniz mi koladacıları;</i> • Düzün/kurun bir kutlamak • Kolada/Eni Yıl için.
7.5. <i>İlkyaz geler!</i>	martacık, iplik, güüdä yısınmaa, erimää, dönmaa, çiçek açmaa	Ses: [i] İşliklär: <i>yısınmaa, erimää, dönmaa, çiçek açmaa</i> bir. s. sin. s.	- İlkyaz geldi. - Dışarsı yısınêr. - Kaar yaayêr. - Dönmä kuşlar geldilär/ döndülär geeri. - Çiçeklär hem aaçlar açêrlar. - Mart ayında martacık yortusunu kutlêêrız.	• <i>Sesläyin hem çevreyä alın;</i> • Bakın resimä hem soruşlara cuvap verin; • Yazdırın resimi modelä görä; • Sesläyin: <i>Legenda martacık için;</i> • Türkü: <i>İlkyaz gözellii muz. P.Fusu, laf.M.Kösä;</i> • Boyayın/renkläyin resimi ilkyaz için.	• Fonetika sınışı: <i>Sesläyin hem çevreyä alın;</i> • Sınış: <i>Ne hem kim var;</i> • Yazdırın ilkyaz zamanını; • Sesläyin : <i>Legenda martacık için;</i> • Yapın martacık.
7.6. <i>Senin günün, mamucuum!</i>	mardın 8, sevgili, paalı, sevimni saygılık	Ses birleşm.: dı Mardın 8 (yortuylan) kutlamak.	Benim mamum hepsindän gözäl. Benim mamum hepsindän ii. - Paalı mamucuum! - Mardın 8 (yortuylan) kutlêêrim. - Çok saalık, kismet dua ederim. - Saygılarımnan, Länka.	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın Birliktä;</i> • Rollu oyun: <i>Paalı anacım, seni kutlêêrim;</i> • Türkü: <i>Mamuların günü için;</i> • Şiir: <i>Mardın sekizi T. Marinoglu;</i> • Yapın bir kutlamak (otkritka) Mardın 8 için.	• Sınış: <i>Sesläyin hem tekrarlayın;</i> • Siiredin/izläyin resimi hem cuvap verin soruşlara; • Yazdırın mamunun süretini; • Türkü: <i>Mamuların günü için;</i> • Şiir: <i>Mardın sekizi T. Marinoglu;</i> • Resimnäyin bir testä çiçek mamularınıza manilerinizä/ kızkardaşlarınıza /kakularınıza/.
7.7. <i>Moldova benim vatanım, Gagauziya - ana tarafım</i>		TEKRARLAMAK		• Sınış: <i>Sesläyin hem çevreyä alın resimi;</i> • Kurun dialogu modelä görä <i>Moldova benim Vatanım, Gagauziya benim ana tarafım;</i> • Didaktika oyunu: Donadın çamcaazı hem komentariya yapın işinizä. • Sürpriz momenti: geler, geler Ayaz Dädusu.... ne getirer... kimä getirer ? • Türkü : <i>Eni Yıl T.Zanet, M.Kolsa ;</i> • Kolada türküsünü tekrarlamaa <i>Hêy-hêy T.Marinoglu;</i> • Siiredin/ izläyin hem yazdırın resimneri ; • Ştenka düzün <i>Legenda martacık için;</i> • Resim sergeni <i>Benim mamum.</i>	

III. METODOLOGİYA KOLAYLIKLARI

Romın hem gagauz dillerin paralel üretmesinin projesinde var bir sıra isteyiş, angılarını terbedici lâazım mutlak esaba alsın:

- paralel üretmesi realize ediler integrir yada individual/eksperimental çalışmasının yardımınan. Bu meropriyatıyelerin sınırlarında esaba alınacak artistik literaturasının, muzıka hem incâzanaat çalışmasının baalantısında sözleşmenin hem becermeklerin ilerlemesi;
- aktiv pay alması metodların geniştan kullanmasını uşaklarda kognitiv hem operativ strukturalar aktivizaşyasının hem “kaliteli” metodların üseltmesi yardımınan gerçekleştirilmesini;
- dominant metodundan atılmasını bir zebillik metodolojiya ideyaların faydalına, angıları doorudulaceklar uşakların türlü-türlü istediklerin gerçekleştirilmesine;
- üretmenin stratejilerini, eni didaktika situatıyaların praktika kullanılmasını;
- metodlar kullanmasının genişlemesini, angısı pedagogika çalışmasında ikitarafli baalantıya, pedagog-uşak, uşak-ana-boba hem pedagog-ana-boba baalantıya getirer.

Bir yabancı dilinin bilmesinde lâazım kullanılsın: (a) sözlük, (b) gramatika, (c) konkret dilinin ses söylemesi hem intonaşyası, aazdan sözü kabletmää hem annamaa becermeklerini (okumaa) (a), aazdan sözü annatmaa (lafetmää) (b), yazı sözünü kabletmää hem annamaa (okumaa) (c) hem yabancı dildä yazı formasında kendi düşünmeklerini açıklamaa (d). Buna görä lâazım nışannamaa romın dilinin zor ürenilmesini, bundan kaarä, üretmek metodunun da seçmesinde zorluklar üzä çıkêrlar. Metodun prinşipi aşaadaki soruşların cevaplarında temellener: Ne o dil? Nicä bu dil üreniler? Bu cevapların temelinde işlendiriler metodikanın proekti, angısı, kuralca, kurulêr bu metodun genel hem speşifika neetlerindän (I), metodun realizaşya modelindän (II), çalışmak soylarından, ürenmektän hem üretmektän (III), dili ürenän kişinin rolündän (IV), üredicinin rolündän (V), üretmek projesinde kullanılan didaktika materiallarından (ürenmek kiyatları, audio- hem video kolaylıkları). Bu metodun sınırlarında gösterilerlär proşeduralar, tehnologiyalar, çalışmaklar, angılarını kullanêrlar üredicilär hem uşaklar, açan uygun metodu kullanêrlar [12].

Diane Freeman-Jarsen metodun seçmesinde pedagoga teklif eder aşada verili soruşlarda cevapları aarasın: 1. Bu metodun neeti angısıdır? 2. Üredicinin hem uşaan-ürenicinin rolü angısıdır? 3. Üretmek projesinin temel karakteristikaları nesoydur? 4. Üredici-uşak/ürenici hem uşak/ürenici-uşak/ürenici baalantısının karakteri nesoydur? 5. Angı derecede uşakların duyguları, davranışları hem fikirleri esaba alınêrlar? 6. Nicä kantarlanêr üretmenin yabancı dili hem angı taraftan bakılêr bu dildä kulturanın ilerlemesi? 7. Angı sferalara hem dil sınaşlarına akşent koyulêr yada angıları sayılêrlar lâazımını? 8. Uşakların/ürenicilerin yabancı dilinin ürenmesinde ana dilinin rolü angısıdır? 9. Nicä kantarlamak yapılêr? 10. Yapılı yannişlıklara terbedici nasıl bakêr? [12-ncidän şitata alınêr].

Seşili metodların prezentaşyasında biz ayırdık onnarı, angıları uşak başçaların yabancı dilinin ürenmesinde onnarın önemliliinä görä ayırıldı. Burada olur bu soruşlarda hepsini cevapları bulmaa, plan sa uygun metodun proekt içindekilinde veriler. Butakım, biz ayırdık hem teklif ettik aşadaki metodları: Direkt metodunu, Situativ metodunu, Audio-dil metodunu, Komunikativ metodunu, Dolu fizika cevabını.

Situativ metodu üredicilerin tarafından kullanılêrlar ozaman, eer o ürenicilerin ana dilini

kullanılmıyordu. Bu metod uşaklarla direkt kontakta gerçekleştiriler, kimi intuitiv kolaylıklarını (görüm işlerini, predmetleri, kartoçkaları, resimleri h.b.) kullanarak.

Situativ metodu kullanılır uşak başçası uşakların üretmesinde, neçinki yardım eder projesi konkret situatıyalarında organize etmää: evdä, ayledä, uşak başçasında, magazinde (tükendä), zooparkta, ırkta, neredä işidiler hergünkü yaşamakta taa sık kullanılan leksika. Bundan kaarä, sadä gramatika strukturaları/komunikativ modelleri, rollü oynnar, simulätıyalar da ürenmäk zanaatlarının organizatıyasında kullanılır. Dialoglar hem konkret tipinde konuşmaların/davranışlar kurmasının da burada eri var.

Audio-dil metodu sayêr dili söz kullanması kalitesinde. Çalışmak, angısı bu metoda deyni karakteristiklai, yardım eder eni bilgilerin demonstratıyasına hem kaaviletmesinä deyni dialogların kullanmasına, akzent yapılêr ses söylemek hem intonaşıya alıştırmasına, uşak başçasına deyni türlü-türlü situatıyalarda cevapları verir. Hem dil sade uşak başçalarında.

Komunikativ (komunikativ-funkşional) metodu – ölä bir metod, angısı uşak başçaların uşaklarını koyêr pedagogika komunikatıyasının situatıyalarına, hergünkü yaşamakta davranışların modellemesi neetinnän. Küçük uşaklara kolaylık veriler koleğalarla birlikte bulunmaa, kendileri hem dostları için anlatmaa, predmetleri, olayları hem başkaları da yazdırmaa. Sayılır, ki uşaklar komunikativ-funkşional metoduna deyni ideal subyektleridir, haliz ozaman, açan peyda olêr meraklık kendi düşünmekler sınaşlarını kabul etmää, yanlışlıkları doorutmaa deyni meraklık göstermeyeräk.

Dolu fizika cevabı – en ii metod, angısını var nicä kullanmaa büyük faydalıklan yabancı dili ürenmesinin başlankı etapında. Bu metod uşakların tarafından kantarlanêr üsek uarda onun dinamikası için, haliz serbest seçmesinde, açan kolaylık var kendi üstünä iniativayı almaa hem lafetmää başlamaa.

Kalan metodlar göstererler o komponentleri hem elementleri, angıları olur uşak başçalarında yabancı dilinin ürenmäk projesini taa interaktiv, sıkıntısız hem stressiz yapsınar.

Önemlidir nişannamaa, ki üretmäk projesinin organizatıyası ayırı şekilde her bir üreticinin ustalına baalı, bu maanada önemlidir, ki, açan üretici işlendirer hem kableder strategiyayı, ozaman o lüzüm hem uşak gruplarının, hem ayrıca her bir uşaan, kişi olarak, özelliklerini esaba alsın.

Nicä praktika gösterer, efektif çalışması her zaman temellener interaktiv strategiyalarında, angıları uşaan istediklerini çalışmaa razı ederler. Üretmäk strategiyasının bilim ilerlemesinin arka planlarına girer iki önemli ideya: (I) bilişin hem fikirlemenin temelinde çalışmak bulunêr hem (II) fikirlemenin operativ karakteri var.

Bu ideyalara göre bilgiye interpretatıya veriler nicä bir intelektual çalışmaya, angısına konkret obyektiv çalışmasında interpretatıya yapılêr, fikirlemenin sä operatıyaları oluşturulêrlar var olan obyektiv çalışmasının temelinde da, sonuç gibi, onların içyankı işlendirilmesinde, fikirlemenin planına geçmesinde. Derece, angısında strategiyalar yardım ederler mobilize etmää uşaan kognitiv hem energetika resurslarına göre kişilik savaşmalarını, hep ölä ölçüde var nicä aktiv strategiyaları adını kabletsinnär. Onnara evristika strategiyaları da deniler.

Aktiv strategiyalar – ölä strategiyalar, angıları paralel doorudulu düşünmenin, çalışmanın, fantaziyanın hem yaratıcılığın ilerlemesinä, butakım, onnar doorudulu genel ilerlemesinä – insan kişiliğinin intelektual hem pragmatika ilerlemesinä. Ama psikologiyada hem pedagogikada var zamandaş annaması da, angısına göre hepsi intelektual çalışmaları, bir bütün projesi olarak, toplanêrlar intra-hem interindividual uurunda. Bu orientir verir pedagogika aarştırmasına üretmäk individualizatıyasının eni formalarını aaramaa, angısına deyni isteniler aktiv strategiyaların bir bütün

kompleksini işlendirmää, angısının sınırlarında uşak çalışacak o kolaylıkların uurunda, angıları komandada, grupada uşakların kendibaşına ürenmesine baalı h.b.

Üredicinin profesör-üredici stratejilerin birlii läüzim doorudulsun komunikativ kolaylıkların ilerlemesine, taa doorudan, *beeliedili* aazdan haberlerin kabletmesine, angıları uyêlar uşak başçası uşakların genel hem intelektual ilerlemesine; çalışmaya, angısına girer dolu fizika cuvabı: *sesleer, tekrar eder, resimneer hem gösterer, obyektlerä sortiroivka yapêr, kimisä bulêr, kim ..., çiftlerdä, komandada işleer, lafı tanıyêr, kim läüzim gitsin ..., uygunluk oynunarı, şiirlerin aklında tutması, türkülerin interpretaşyası, filmaların, çizgi fşlmaların siiretmesi, gölgä, mimika hem jest oynunarı, miniatüra teatrası, rollü oynunarı, masalların dramatizaşyası, resimnemäk, boyamak, detallerin yonmasında, yapıştırmasında hem toplamasında praktika işleri, ses söylemesi sınışları, şiirlerin çiftlerdä rifmalaması, kuklaların hem maskaların hazırlaması (yapması) hem taa çok başka da.*

Meropriyatiyelerin yardımınan var nicä gerçekleştirmää hem tamannamaa pedagogika neetlerini. Zanaatların analizi gösterdi, ani ii sonuçlar üretmek proşesinde uşak başçasında olacak ozaman, açan dil zanaatları yapılacak hergün. Butakım, biz teklif ederiz geçirmää dil zanaatlarını gün aşırı – bir gün rus dilindä, ikinci gün – romın dilindä, dillär üreniler beş saat aftada, zanaatın uzunuu - 25-45 minut. Dil üretmenin proşesi läüzim geçsin rejim kıpımınarında da. Herbir günün ayırılêr dili (bir gün - gagauz dili, ikinci - romın). Üretmek pedagogika proşesinde büyük fayda hem yardım läüzim gelsin ayledän – bu verecek kolaylık genişletmää üretmek proşesini, aynenin yardımınan ürenmää dili uşaklara olacak taa kolay.

Üretmek proşesi tamannanacak eksperimental metodun yardımınan, açan barabar çalışacak hepsi resurşlar: fizik, emoşional hem ruh.

Teklif ederiz birkaç nasaat:

- *Resim.* Resimnärkan, uşaklar karşı gelärseydilär zorluklarlan taa sık uşak var nicä sölesin kendi düşünmeklerini aazdan, ama büyüklär yardımcı olêrlar uşaa taa dooru resimdä kendi düşünmeklerini göstermää. Yaşamakta uşaa veriler çok kolaylık: resimdä göstermää kendi yaratıcılıını, boyamaa kartockaları, resimneri h.t.b.
- *Fantaziya* metodu gösterer, ani uşak var nica kendi fantaziyasını açıklasın laflan yada gösterebilir türlü sınışlarlan. Uşaklar var nicä fikirindä düş gibi resinmesinnär, ani onnar üzerlär suda, göldä; gezinerlär maşınada, annatsınnar hayvannar için, kursunnar dialog rollerä görä, hayvannarın adından. Hepsi bu situaşyalar getirer çok faydalı infromaşiya uşaklara deyni. Butakım, onun dolayında uşaklara kurulêr kolaylıklar, angıları yardım eder uşaa yaratmaa.
- *Yaradıcılık* topraktan (plastilindän). Toprak, plastilin, yaprak baalı uşakların sensorika becermeklerine. Uşaklar zanaatlarda çok metodlar yapıştırmak uurunda görêrlär, modelä görä yazdırêrlar türlü–türlü predmetleri. Toprak yaratıcılıı läüzim baalı olsun integrir metoduna.
- *Kolaj.* Kolaj yaratıcılıı taa sık büyük bir vatmanda yapılêr. Uşaklar grupalarda keserlär yapraktan türlü figuralar, resimneerlär personaj, hayvannarı, sora bir erdä yapıştırêrlar (bir büyük vatmanda herkezi kendi figurasını yapıştırêr, bu sayılêr, ani uşaklar barabar yaradêrlar, ama hep taa grupada işlärkän, kendi bakışlarını, istediklerini gösterêrlär). Kolajda uşak gösterer kendi bakışını, emoşiyalarını.
- *Teatra gösterilmesi.* Uşaklar pek beenerlär teatradada pay almaa. Onnar alêrlar kendilerine personajların rollerini. Çok önemli almaa esaba herbir uşaan artistik becermeklerini da ona görä uşaklara rolleri daatmaa. Bir dää uşak diil läüzim gücenik kalsın. Teatra koymaa deyni,

läüzim olsun hepsi atributlar, oyuncaklar, maskalar, kuklalar, kostümnar. Üretmek projesine göre teatra sayılır önemli hem ilginç bir yaratıcılık uşaklara deyni.

- *Ritmika sınışları oynannarı*. Üretmek uşakları ritmika oyunlarına deyni, kullanılır çok türlü incäzanaat metodları, angıları yardımcı olêlar uşaa ürenmek oynamaa ritmika oyunlarını muzıkaylan. Muzika yardımcı olê uşaa taa ii duymaa kendisini psihologiya tarafından. Uşaklar muzika hem ritmika zanaatlarında taa sık verbal hem neverbal dilini paralel kullanêlar. Bu yardım eder onnara taa kolay tutmaa aklında ürenilen lafları, leksikayı hem sözleşmek modellerini.

IV. NOTALAMAK/KANTARLAMAK KOLAYLIKLARI

Notalamak uşak başcasında - o bir önemli etap: onun var kendi speşifikası, angısı girer psihologiya fonksiyasına.

Notalamak projesini gecirmek deyni, läüzim kurmaa inforaşıya sistemasını. Bu sistemaya göre her bir uşaa läüzim notalamaa ayır başka uşaklardan, gösterip onun kendi ilerlemesini, bilgilerini, yaratılmayıp onu başka uşaklardan.

Notalamak geçiriler türlü metodların yardımınan: *didaktika oynannarı*, *lafetmekler*, *individual kartoçkalar* (resimnär, kollaj, yapıştırmak, kurulmuş cümleler hem anlatmalar), *portofolio* (ona girer inforaşıya uşaan yaptıkları için, onun durumu, testler h.t.b.).

Uşak başcasında uşakları notalêlar gözletmek metodunan. Üredici gözlede, siirede uşaan yaptıklarını, her bir oluşu, angısı uşaklara baalı.

Notalamak/kantarlamak tehnikasında esaba alınêr frontal hem individual kantarlaması. **Örnek:**

Sınışlar, neredä läüzim ayırsın ikisindän bir dooru cuvap.

1) *Bu ne: bir çiçek mi, osaydı bir yaprak mı?*

2) *Angı predmet/obyekt kırmızı? Sölä..*

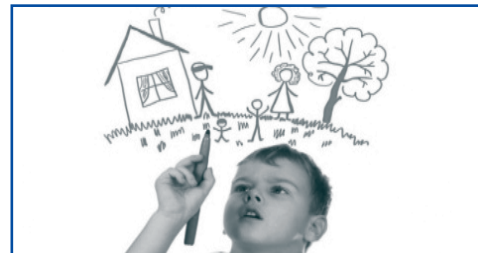

Sınışlar, neredä läüzim ayırsın çok cuvaptan doorusunu.

1) *Bu kim: tavuk mu, ayı mı osaydı çanavar mı?*

2) *Çocuk ne yapêr: iyer mi, atlêr mı osaydı resimmeer mi?*

3) Terbiyeciyi bulduğunuz, sən ne deersin?

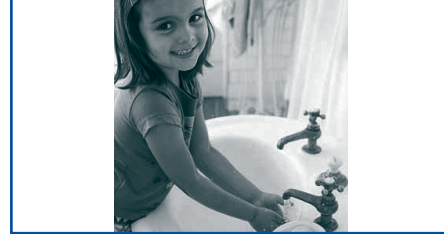
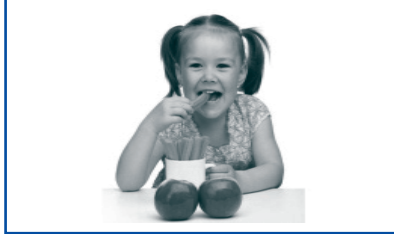
- Buyurun!

- Saa olun!

- Zaman hayır olsun!

Sınıflar, neredə cuvabı lăazım doldurmaa.

Erleştirin resimleri dooru sıralına görä

Ürenmāk uurun farklılı **individual fişaların** yardımınnan realize ediler.

Fişalar, bir kural gibi, tutêrlar bir sınış, angısı uygun bir operatıonal neetinä.

Fişaların bu türlü tipleri var:

- fişalar birtürlü içindekiliklän hem birtürlü zorluklan (frontal işi), onnar kullanılêrlar notalamak/kantarlamannın çeketmesindä, lăazımını temayı geçärkän;
- fişa birtürlü içindekiliklän, diil birtürlü zorlukların, bellietmää bilgi uurunu hem kolay kavramaa verili temayı kullanılêr:
- fişalar difirential sınışlarlan;
- fişalar individual sınışlarlan;
- predmetlärarası içindekilärlän hem sınışlarlan fişalar.

Fişalarda verili problemları tamannamak için, didaktika kadraları lăazım geçsinnär verili etapları:

- verili sınışı çözmää göstermekli/demonstrativ materialın yardımınnan (örnek: kartočka *Meyva*. Sınış 5-7 yaşında uşaklar için: *Tanıyın resimdä meyvaları/kırmızı renktä/ekzotika*);
- sınışları kendibaşına/individualca daatma materialın yardımınnan çözmää (loto, resim);
- sınışı resimin yardımınnan çözmää;
- individual kartoçkların yardımınnan kendibaşına bol-bol sınışı çözmää.

Taa ii uşaan işä/çalışmaya katılmasını annamaa deyni, olur türlü simvolları kullanmaa:

Model 1.

- dooru cuvap için: + + (sölemää, yazdırmaa, ayırmaa, herkerä kendibaşına dooru identifikaçıyalamaa);
- yarı dooru cuvap için: + (yardımnan tamannayacak);
- yanlışlıklılı cuvap için: (tamannamak için mutlaka yardım lăazım).

Model 2.

			
dooru cuvap için;	yarım dooru cuvap için;	yanişlıklılı cuvap için;	kendini kantarlamak için

Model 3.

H – herkerä;

B – bir kerä;

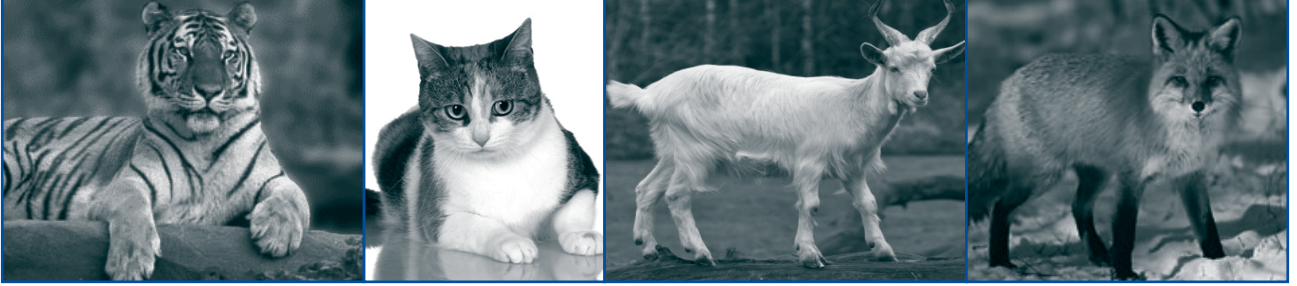
D– bir kerä dä diil.

Örnek:**Data:** _____**Uşaan adı, soyadı:** _____**Yaşı:** _____**Tema:** *Hayvannar***Operaşional neetleri:**

- resimdä gösterili hayvannarı bilmää;
- ev hem yaban hayvannarını ayırın/seçin;

İş:

- sırala resimdä verili hayvannarı;
- çevreyä al yaban hayvannarını;

Data: _____**Uşaan adı, soyadı:** _____**Yaşı:** _____**Tema:** *Meyvalar hem zarzavatlar***Operaşional neetleri:**

- zarzavatları hem meyvaları tanımaa;
- zarzavatların hem meyvaların renklerini tanımaa.

Sınışlar:

- Zarzavatı çevreyä alın.
- Kesin zarzavatları, angıları toprakta büüyerlä.
- Sıralayın kırmızı renktä zarzavatları hem meyvaları.

Aşaada veriler fişalar, angılarını didaktika kadruları (üüredicilär, terbedicilär) olur kullansınar. Uşaan ilerletmäk fişası olur kullanılsın bir temayı bitirdiktän sora. Fişaları kullanmak kolaylık verecek didaktika kadralarına taa faydalı işini plannamaa.

Uşaan ilerletmök fişası/kardı _____

	Didaktika kadraların yardımınnan realize ediler	Didaktika kadraların çok az yardımınnan realize ediler	Didaktika kadraların tarafından yardım edilmeer
Aazdan annamaa			
İşin instruktıyasını annêêr. Örnek: <i>Alın çevreyä! Birleştirin! Boyayın!</i>			
Oyunun kurallarını annêêr. <i>Kalkın! Oturun!</i>			
Üç sadä soruşu annêêr. Örnek: <i>Senin adın ne? Sän kimsin? Sän kaç yaşındaysın?</i>			
Geçtii temaya görä 4 soruş annêêr. Örnek: <i>Bu hayvan kim? Angı renktä o? Neredä yaşêêr? Nesoy yapêr?</i>			
Annamayı adekvat jestlän gösterer.			
Aazdan frazaları sölemää			
<i>Zaman hayır olsun! Kal saalıcaklan!</i> olur sölesin.			
Sadä cümlä olur sölesin: <i>Benim adım.....</i>			
Kaç yaşında olur sölesin.			
Nasıl kefi olur sölesin.			
Onadan sayabilir.			
Dört renk yada taa da çok sıralayabilir.			
<i>Buyur! Saa ol!</i> olur sölesin.			
İki cümlä biri-birinä baalı olur sölesin. Örnek: <i>Bu bir top. Top kırmızı.</i>			
Metodologiya teklifleri			
Genel çıkışlar			
Didaktika kadrası _____ data _____ İmza _____			

BİBLİYOGRAFİYA

1. Bocoş M., Teoria și practica instruirii și evaluării, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.
2. Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare, Strasbourg, 2003.
3. Cartea educatoarei, Instrucție și educație, Garamond, Cluj-Napoca, 2000.
4. Constantinovici E., Cucu L. et. al., Predarea și învățarea limbii prin comunicare. Ghidul profesorului, Chișinău, 2003.
5. Cucuș C., Pedagogie, Iași, Polirom, 2006.
6. Hobjilă A., Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului (etapa preșcolară), Iași, Institutul European, 2008.
7. Ezechil L., Prelegeri de didactică generală, Paralela 45, 2003.
8. Ghid metodologic de evaluare a elevilor din clasa pregătitoare (<https://profesoriiitineranti.wordpress.com>.)
9. Lavric M. Metodica dezvoltării vorbirii preșcolărilor, Chișinău, Lumina, 1985.
10. Mitrofan, I., (coord.); Orientarea experiențială în psihoterapie. Dezvoltare personală, interpersonală, transpersonală, București, Editura Sper, 2000, p.73-96.
11. Parea E., Specificul psihopedagogic și psiholingvistic al formării vorbirii, în Limba Română, nr.4-6, anul XIV, 2004.
12. Popoiag-Olaru G., Varietatea situațiilor de învățare și diversificarea metodelor de instruire în predarea limbii engleze în cadrul învățământului preșcolar. Teză de doctorat (rezumat), Universitatea din București, 2009.
13. Procesul de predare-învățare a limbii române ca limbă nematernă în ciclul primar. Coord. E. Platon, D.V. Burlacu, I.S. Sonea, Cluj Napoca, Casa cărții, 2011.
14. Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba maternă maghiară pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorității naționale maghiare care studiază în limba română în clasa pregătitoare, clasele I – a II-a. <http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2015/Noutati-05/>.
15. Româna ca limbă străină – între metodă și impact cultural. Coord. L. Branște, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2008.
16. Șerbănescu A., Cum gândesc și cum vorbesc ceilalți. Prin labirintul culturilor, Polirom, Iași, 2007.
17. Voiculescu E., Pedagogie preșcolară, Aramis, București, 2001.
18. Vrânceanu M., Turchină, T. ș.a., 1001 idei pentru o educație timpurie de calitate. Ghid pentru educatori, Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica, Chișinău, 2013.
19. Vrăsmaș E., Guranda, O.; Rijicov, S., Vrânceanu, M., Lăzărescu – Spetetchi, Educație timpurie individualizată. UNICEF – Moldova, Chișinău: Editura Cartier, 1999.
20. Лосева А.А., Особенности речевого развития двуязычных коммуникантов дошкольного возраста Disponibil pe: www.pglu.ru/lib/.../VII/uch_2010_VII_00042.pdf.
21. Протасова Е., Родина Н., Методика обучения дошкольников иностранному языку (www.mgu-russian.com/download.php).
22. Pavli Fusu "Sabaa hayır olsun!", İstanbul - 1997
23. Baboglu, N., Baboglu, I., Dicționar găgăuz-român/român-găgăuz, Lumina, Chișinău, 1998.
24. Cebotari, P., Dron, I., Dicționar găgăuz-rus-român, Pontos, Chișinău, 2002.

LEKSİKA MİNİMUMU

Uur A1.1 Başlantısı/açıklamak

1. Sözlük (yaklaşık olarak)

Üürenilmiş dillerin efektif kullanması için uşak başçasında, uşakların aktif sözlüündä leksikanın minimumu läüzim olsun. Leksikanın minimumuma girer 200-250 laf, angıları uyêrlar A1.1 uuruna hem temel leksikayı kurêrlar (sözlär, frazeologizmalar, cümlelär), angıları temalara görä kurulu.

2. Temel leksikası (aktiv)

A: aylä, aul, alma, armut, ayı, ana, analar-bobalar, ayak, altı, avşam, aaz, ay, aaç, akıl, almaa, açmaa, ayırmaa, atmaa, aaramaa, aalamaa, atlamaa, adres, avtobus, açık-maavi, ayakkabı giimää, aslan,

B: babu, boba, bir, balık, biz, biyaz, beygir, bän, balon, bızaa, baya, bıçak, beş, bıçı, büyük, bal, burnu, buz dolabı, bulmaa, büümää, bakmaa, burada, blok, bu, biskviti, bomboni, biçikleta, baaşış, baş kasaba, bayrak, batü, baalama, başça, bayır, beenmää, bıyık,

C: canavar, ceviz,

Ç: çorba, çini, çaşka, çok, çizmä, çalmaa, çaarmaa, çekmää, çanak, çaynik, çocuk, çay, çorap, çözmää, çatal/farkulița, çanta, çiçek açmaa, çiçek çölmää, çuval

D: da, dal, diş, datlı, dädu, dokuz, diil, dört, daa, dost, domuz, derä, düşmää, dolap, dondurma, doktor, deniz, diil, don/pantolon, duum günü,

E: ev, erik, el, ekmek, edi, eşil, evä, emeni, etek, eldiven, eni,

Ê:

F: fil, fikirli, farkulița/çatal,

G: güz, güneş, gecä, göz, gün, gelmää, getirmää, gitmää, giinmää, gülmää, gölmek, gözäl, gözlük,

H: hasta, hafta, hayvan, horoz, hem, hazırlamaa, hepsi, hıyar/salata

I:

İ: ii, inek, iki, ilkyaz, içmää, imää, istemää, işlemää, ip, işi, içer/oda, imäk,

J: juket,

K: kıvrıma, kartofi, kufnä/mutfak, kirpi, kuş, kuşlar, kış, kuan, kızkardaş, kedicik, kulak, kurbaa, kafa, kara, kukla, kiyat, köpek, kaç, küçük, kirli, kaşık, kirez, kaz, kim, kuyruk, kolaç, keçi, kovrik, kız, kırmızı, kaçmaa, kabletmää, kesmää, kısmet, kalpak, konstruktor, kub, koridor, kilim, kutlamaa, kardaş, kasaba, koyun, krivat, koymaa, küü, kısa, kaşa,

L: laana, leen,

M: mani, morkva, masa, maşina, maavi, mor, merkez, meyva, maymun, mamu, magazin, martacık,

N: ne, nicä, neçin, neredä, numara,

O: o, onnar, oyuncak, ot, on, oynamaa, okumaa, olmaa, oturmaa, orada, oda/içer, okul/şkola,

Ö: ördek,

P: pat, pak, polițiya, pazar, peşkir, piliç, patlacan, piinir, pis, peet, paalı,

R: resimnemää, ruba, resim/tablo,

S: salata/hıyar, sarı, sabaa, süt, su, sän, siz, sincap, saat, sepet, sabun, skemnä, suuk, sekiz, sıçan, sölemää, sormaa, seslemää, satın almaa, saymaa, soyunmaa, sıcak, suuk, saa ol, saalık, sokak, sup, sok, suan, silmää, saa yaa, satıcı, sucuk

Ş: sükül etmää, şiiir, şeker, şkola/okul, şoför,

T: transport, türkü, temiz, terbedici, tavşam, top, torun, trup, tekerlek, tren, tilki, toplamaa, tatlı, tauk, tablo/resim,

Ț: țirk,

U: uşak, uçak, uşak başçası, uyumaa, unutmaa, uzun,

Ü: üç, üürenmää, üşümää, üz, üüredici,

V: vişnä, vermää, var, vaza, vatan

Y: yaz, yıkarı, yol, yıkamaa, yapmaa, yaşamaa, yıl, yaanı, yatak odası, yısınmaa, yımırta, yoortu,

Z: zarzavat, zerdeli, zebra, zengin

SÖZLEŞMÄK MODELLERİ/ÖRNEKLERİ

- Kim sän? - Kim o? - Ne sän? - Bu kim? - Bu ne ?	- Bän..... - O..... - Bän çocuk. - Bän kız. - Bu bir kedicik. - Bu bir oyuncak.
- Sän neredä ? - O neredä ? - Kim var.....? - Neredä ?	- Bän..... - O..... - O..... - Biz..... - Onnar..... -masa üstündä (masada).
- Sendä ne var ?/Nesoy oyuncak sendä var? - Onda ne var? - Sendä var mı.....?	- Bendä var bir..... - Onda var bir, birkaç..... - Da, bendä var bir..... - Diil, bendä bir.....
- Nesoy.....? - Çiçek nesoy? - Çiçeklär nesoy?	- Çiçek..... - Çiçeklär.....
- Bu ne? - Bunnar ne?	- Bu ne? - Bunnar ne?
- Kaçvar - Kaç skemnä var? - Kaç uşak var masanın dolayında?	- Beş skemnä var. - Masanın dolayında üç uşak var.
- Sän ne isteersin? - O ne isteer? - Onnar ne isteerlär?	- Bän isteerim..... - O isteer..... - Onnar isteerlär.....
- Sän ne yapêrsın? - O ne yapêr? - Onnar ne yapêrlar?	- Bän..... - O - Onnar.....
- Sän severim mi..... ? - Siz seversiniz mi..... ?	- Da, bän severim..... - Diil, bän sevmeerim.....
- Senin neran açıyêr ?	- Benim..... açıyêr
- Ne resimeer Vani (o)? - Nicä resimneer? - Neylän resimneer?	- Vani resimneer bir..... - Vani resimneer (gözäl)..... - Vani resimneer (akvarellän).....

REJİMÄ GÖRÄ ÇALIŞMAKLARDA/ZANAATLARDA AAZDAN HEM DİDAKTİKA ÇALIŞMALARIN MODELLERİNİN OLDUŞTURULMASI

Günnük işleri	Sözleşmäk modelleri	Didaktika işleri
Uşakların varması	Sabaa hayır olsun Zaman hayır olsun ! Hoş geldiniz uşak başçasına.	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu: <i>Üreneriz selemneşmää</i>
Sabaa gimnastikası	Kaldırêriz ellerimizi yukarı. Ellerinizi yukarı! Ellerinizi aşaa kolverin. Ellerinizi aşaa. Erimizdä örüyeriz. Erimizdä örümäk. Gideriz ileri. İleri gitmäk Sapêriz saa tarafa. Sapêriz sol tarafa. Kaçmaa başlêêriz. Kaldırêriz dizlerimizi. Ellerimizi urêriz.	<ul style="list-style-type: none"> Didaktika oyunu : <i>Saaya, sola</i> Ürenilmiş lafları tekrarlêêriz: <i>Şennik gimnastikası</i> (Uşaklar iki elini dâ göstererlär da tekstä görä oynadêrlar. Ellerini hem parmaklarını gösterärkän, uşaklar dönerlär.) Ellerimizi kaldırêriz Yukarı-aşaa, yukarı-aşaa Auçlarımızı düüyeriz Bir-iki, bir-iki Kafamızı doorudêriz Bir-iki, bir-iki Sora arkayı yannadêriz Bir-iki, bir-iki Topa, topa, taa uyanık Ayaklarımızı düüyeriz, Aşaa-yukarı, aşaa-yukarı Biz taa büyük olmaa isteeriz.
Sabaalen buluşmaklar	„Sabaa hayır olsun, Vani! Buluştuumuza sevinerim” „Sabaa hayır olsun, Maşi ! Ne ii, ki sän buradaysın” „Seläm, Nataşa. Ne ii, ki sän büün varsın!”	<ul style="list-style-type: none"> Annatmaa: <i>Nicä selämnäşeriz, açan uşak başçasına geleriz...</i> Paralel dialogları cannadırip, söleeriz Üreneriz şiiri: <i>Zaman hayır olsun!</i> Zaman hayır olsun, güneşçik! Zaman hayır olsun, lüzgercik! Zaman hayır olsun, bulutçuk! Zaman hayır olsun, fidancık! Biz yaşêêriz birliktä, Birliktä hem şennışktä
Sabaa imeeyi	Bereketli olsun ! Bän iyerim. Bän kaşa iyerim. Bän meyva suyunu içerim.	<ul style="list-style-type: none"> Bir olabilir dialog için soruşları kurmak Lafetmäk <i>Masada</i>

	Bän süt içerim. Çinilerimizi boşaldêriz. Saa olun/şükür ederim.	
Personal temizlik alışkannı	Üzümüzü yıkêêriz. Ellerimizi sabunnan yıkêêriz. Üzümü peşkirlän silerim. Bän ellerimi yıkêêrim. Bän üzümü yıkêêrim. Benim üzüm pak/temiz. Ellerim pak/temiz. Saçlarımı taraklan taradım. Aynada bakındım.	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: <i>Üörenilmiş şiiri tekrarlêêriz - ezbere üörenilmiş sınışları.</i> <p style="text-align: center;">* * *</p> <p style="text-align: center;">Tertiplik</p> <p>Paklık sevärsä bir uşak. Üstü-başı temiz, parlak, Yıkanmadık o hiç gezmäz, Kulaa, tırnaa kir hiç bilmäz! <i>(N. Arabacı)</i></p>
Temizlik yapmaa hem diştiplina alışkannı.	Skemneleri dizeriz. Skemneleri erinä koyêriz. Oyuncakları korobkaya koyêriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: <i>Grupa odasını temizleeriz.</i> • Didaktika oyunu: <i>Üüreneriz demää "Buyur!"</i> • Tekrarlêêriz üörenilmiş şiiri: <p style="text-align: center;">* * *</p> <p style="text-align: center;">Temizlik</p> <p>Dozdolay süpür, Kalmasın gübür. Pak olsun senin Diil sade evin, Hem biyaz tenin, Ama her neetin. Eer braktıynan iz – Bak, olsun temiz <i>N. Arabacı.</i></p>
Üülen imeeyi	İmää gideriz. Sup haşlak. Sup suuk. Çay haşlak. Çay suuk. Çorba datlı. Kaşa datlı. İyärkän ses çıkarmêêriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: <i>"Ne var nicä, ne olmaz"</i> masada kendini kullanmak için kurallar. • Dialogları kurmaa analoga görä.
Dışarda gezi yapması	Geziyä gideriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Kısa oyunlar hem çalışmaklar • Şennendirici oyun – <i>Er, şen yaşarsaydın...</i> • Rollu oyun

Gündüz uykusu	Uyumaa gideriz. Soyunêriz. Kırvada ytêriz. Gözlerimizi kapêêriz/ yumêriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Annatmak
Uykudan sora gimnastikası	Gimnastikaya gideriz. Ellerimizi uzadêriz iki tarafa. Ellerimizi güüdemizä geçireriz. Ellerimizi belimizä koyêriz. Bakêriz saaya. Bakêriz sola. Silktireriz ellerimizi.	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktika oyunu: 1, 2, 3 – <i>gimnastika yapêriz!</i> • Tekrarlêêriz ürenilmiş şiiri. * * * Var iki kolcaaz bizdä Te biri hem te biri- Bir belcäöz dâ var bizdä, Pek sever o bükülmää İleri, geeri, sola, İleri, geeri, saaya Büküldük diil bir kerä. (T.Marinoglu)
Suylan saalamlaştırmak proşeduraları/ sertleşmä proşeduraları	Dışarı/geziya gideriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Ürenilmiş şiiri tekrarlêêriz: * * * Biz ellerimizi kaldırêriz Biz ellerimizi indireriz, Biz ellerimizi gereriz Dolaya döndüreriz. Erimizdä atlêêriz, Güneşä bakêriz.
İkinci imeeyi	Biskvit iyeriz. Çaşkadan südü içeriz.	<ul style="list-style-type: none"> • Dşdaktika oyunu: <i>Seslä hemsor.</i>
Avşam imeeyi	Avşam imeeyinä gideriz. Bän çiniyi boşaltdım. Bän çaşkadan südü içtim. Saa ol/şükür ederim sofraya için.	<ul style="list-style-type: none"> • Soruşlara cevap • Lafa katılmak
Evä dönmäk	Avşam hayır olsun ! İi avşamlar ! Kalın saalıcaklan.	<ul style="list-style-type: none"> • Sınış : <i>Ne deeriz, açan uşak başçasından evä gideriz/döneriz...</i> • Bu tiptä dialogları kurmaa alışêriz.

DİNAMİKA ARALIKLARINDA KULLANILAN ŞİİRLÄR, OYUNNAR, TÜRKÜLÄR

<p style="text-align: center;">Şıp-şıp Şıp-şıp-şıp Yaamur urêr örtüyä: Var mı nicä gireyim? Yok, olmaz! Şıp-şıp-şıp Yaamur urêr yolcaaza Var mı nicä urayım? Yok, olmaz! Şıp-şıp-şıp Yaamur yaayêr tarlaya Var mı nicä geleyim? Da. Tarlaya sän yaamurcuk! Gel , gel, gel!</p>	<p style="text-align: center;"><i>Uşaklar oturêrlar skemnelerdä da göstererlär nicä yaayêr yaamur. Soruşa Var nicä girmää? göstererlär parmaklan Yok, olmaz. Sora urêrlar parmacıklarını masanın üstünä, da göstererlär nicä damnêêr yaamur asfalt üstünä, tarlada. Sonunda uşaklar çaarêrlar yaamurcuu da söleerlär:</i></p> <p style="text-align: center;">Da. Tarlaya sän yaamurcuk! Gel, gel, gel</p>
<p style="text-align: center;">* * *</p> <p>Kollarımızı kaldırêrız, Sora aşaa kolvereriz, Kanat gibi açêrız, Yannarımıza toplêêrız. Önümüzä uzadêrız Sora taa hızlı, hızlı, Şen urduk şamarları.</p>	<p style="text-align: center;"><i>İlk lafları söläärkän, uşaklar aykça kalkêrlar hem ellerini yukarı kaldırêrlar, bir ayaan üstündä durêrlar, sora da öbüründä. Ellerini aşaa indirerlär, sora yukarı kaldırêrlar da göstererlär nicä lüzgär eser (urêrlar auçlarını). Bitkidä göstererlär sansın yazêrlar da sora kendi erlerinä oturêrlar.</i></p>
<p style="text-align: center;">* * *</p> <p>Biz ayaklarımızlan top-top, Biz ellerimizlän hlop-hlop, Biz gözlerimizlän çik-çik, Bir – oturduk, iki- kaltık Ellerimizi kaldırdık Bir-iki, bir-iki Çalışmaa yakın geldi.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ayaklarına kalkêrlar, bir ayaan üstündä durêrlar, sora da öbüründä, selämneerlär dostlarını hem urêrlar auçlarını.</i></p>
<p style="text-align: center;">* * *</p> <p>Biz ellerimizi kaldırêrız, Biz ellerimizi indireriz, Biz ellerimizi döndüreriz, Kendimiz da dolay döneriz. Lüzgercik eser, eser Fidancık ta sallanêr Dallar aşaa iiler, iiler Uşaklar üüsek büüyer, büüyer.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Uşaklar ayaklarına kalkêrlar, ellerini kaldırêrlar, sora aşaa indirerlär. Kaldırıp ellerini, iki tarafa onnarı sallêêrlar. Ayakların parmaklarına kalkêrlar, göstererlär nicä onnar üüsek büüyerlär.</i></p>

<i>Variant I.</i>	<i>Variant II.</i>	<i>Variant III.</i>
<p style="text-align: center;">Şen yaşarsaydın sän</p> <p>Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 1 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 1 Er, şen yaşarsaydın sän Hepsini sevärsaydın sän Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä:1 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 2 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 2 Er, şen yaşarsaydın sän Hepseni sevärsaydın sän Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 2</p>	<p style="text-align: center;">Şen yaşarsaydın sän</p> <p>Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 3 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 3 Er, şen yaşarsaydın sän Hepsini sevärsaydın sän Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä:3 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 4 Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 4 Er, şen yaşarsaydın sän Hepseni sevärsaydın sän Er, şen yaşarsaydın sän yap böölä: 4</p>	<p>İstärseydin türkü çalmaa benimnän, yap böölä: 1 İstärseydin türkü çalmaa benimnän, yap böölä: 1 İstärseydin türkü çalmaa benimnän, Lääzım muzıkayı ii bilelim (sän biläsin) Lääzım muzıkayı ii bilelim, yap böölä</p>
<p><i>Uşaklar skemnelerdä oturêrlar. „Bir” – ellerini urêrlar, „iki”- ellerinnän dizlerinä urêrlar, „üç” ayaklarinnan urêrlar. „Dört” – enidän tekrarläêrlar.</i></p>		

**Editura
„GraficDesign“ SRL
Tel.: 022-53-61-03; 068 444447**